

TĒVIŠKĒS AIDAI

Nr. 3 (1298) 1982 m. sausio 23 d.

Melbourne

XXVII M E T A I

DARIAUS IR GIRĖNO PAMINKLAS SOLDINE

„Drąsiųjų arų kelią prisiminus“, — tokia antraštė Kanados lietuvių savaitraštis „Tėviškės Ziburiai“ atspausdino platų pranešimą apie Lenkijos lietuvių surengtą Dariaus ir Girėno paminėjimą lakūnų žuvimo vietoje, Soldine. Nepriklausomos Lietuvos valdžia 1937-tais metais Soldino miške pastatė Dariaus ir Girėno atminimui paminklą. Jis užima keturis arus žemės, kurie buvo išnuomoti pagal sutartį su Vokietija 99-eriem metų. Tą sutartį pripažįsta ir dabartinė Lenkijos valdžia. Vieta gražiai sutvarkyta, visas plotas aptvertas betonine tvora. Pačiame centre stovi paminklas. Matyti trys pušys su sužalota žieve lėktuvui atsitrengus. Pats paminklas gerai išsilaikęs. Gerai konservuotas taip pat žemaitiškas kopyltstulpis su Rūpintojėliu. Šiuo metu Lenkijos lietuvių Visuomeninė Kultūros draugija renka aukas paminklui restauruoti iki 1983-ųjų metų, kai bus minimas Dariaus ir Girėno žuvimo penkiasdešimtmetis. Norima įmontuoti įrašus lietuvių, lenkų ir anglų kalbomis, taip pat pastatyti informacinę lentą kopyltstulpio pavyzdžiu, kurioje būtų informuojama apie vietos reikšmę. Paminklo aplinkos priežiūra rūpinasi Stettino lietuviai.

Apie tautines mažumas Lenkijoje

„Solidarumo“ sąjūdis Lenkijoje išjudino tautinių mažumų klausimą; laisvųjų profsąjungų bei oficialioje spaudoje dažnai pasirodė ir Lietuvos vardas. Ypatinę kontroversiją sukėlė sovietinio plauko „darbo herojaus“ Albino Spiwako pastabos rugpjūčio mėnesį įvykusiame lenkų kompartijos centrinio komiteto plenumo. Ten Spiwakas taip kalbėjo: „Prieš 1939-uosius metus Lenkijoje buvo įvairių tautinių mažumų. Aš turiu galvoje lietuvius, žydus, ukrainiečius ir ypač vokiečius. Jų pakako sudaryti subversyvią „penktąją koloną“. Ir ji buvo sudaryta. Buvo šūvių į nugarą ir špionažo, Lenkijos armija tapo disorganizuota. Tikslai buvo tie patys: sudaryti tramplyną išiveržimui į Sovietų Sąjungą“. Spiwakas pareiškė, kad ir šiandien žmonės su panašiais tikslais nori išnaudoti tautines mažumas. „Bet šiandien“, sako jis, „nebėra įvairių tautinių mažumų - pirmą kartą Lenkijos istorijoje lenkai viena tauta“.

Sis Spiwako pareikimas susilaukė atkirčio ukrainiečių mažumos Lenkijoje savaitraštyje Naše Slovo (1981. IX. 20), kuris pabrėžė, kad Lenkija tebėra daugiatautė valstybė. (Lenkijos šaltinių žiniomis, Lenkijoje dabar yra apie pusė mili-

jono tautinių mažumų). Įsikūrus „Solidarumo“ sąjūdžiui, tos mažumos pradėjo drąsiau reikalauti savo teisių. Jų reikalavimus parėmė laisvųjų profsąjungų savaitraštis Solidarność. Šių įvykių poveikyje buvo išregistruvusi ir lietuvių studentų sąjunga Lenkijoje.

Atgyja Pabaltijo klausimas

Amerikos politiniuose sluoksniuose girdėti vis daugiau balsų, raginančių, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės klausimas būtų įtrauktas į Jungtinių Tautų organizacijos dienotvarkę. Savaitraštyje Human Events (1981. IX. 7) apie tai pasisakė diplomatas ir Michigano valstijos senatorius Ed Fredricks. Jis klausia, kaip JAV-jos turėtų reaguoti į Sovietų Sąjungos ir jos satelitų piktnaudžiavimą Jungtinių Tautų procedūra. „Laikas iškelti Čekoslovakijos, Afganistano ir Angolos klausimą“, rašo jis. „Jei Sovietų Sąjunga taip uoliai reikalauja nepriklausomybės Porto Rikui, pats laikas pradėti nagrinėti Pabaltijo klausimą“. Fredricks tvirtina, kad tarp Pabaltijo valstybių ir Porto Riko galima nubrėžti pačią tiksliausią, betarpę paralelę. Senatorius Fredricks atkreipia savo skaitytojų dėmesį į tai, kad po pirmojo pasaulinio karo Sovietų Rusija „visiems laikams“ pripažino Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybę. Tačiau 1939-ais metais pasirašytas rusų - vokiečių nepuolimo paktas Pabaltijo valstybes perdavė Sovietų Sąjungai, kuri 1940-ais metais į jas įžygiavo ir pasiglemžė. Fredricks pabrėžia, kad Pabaltijo valstybės negalėjo būti mainų ar dovanų objektu, nes jos nėra nei Rusi-

jos, nei Vokietijos nuosavybė. Hitlerio jau seniai nebėra, rašo jis, bet Sovietų Sąjunga tebeturi jo dovaną - Pabaltijį.

ELTA

Fredricks taip pat primena, jog 1940-ais metais Sovietų Sąjungai užgrobęs Pabaltijį, tuometinis Amerikos valstybės sekretorius Sumner Welles apgailėstavo, kad „sąmoningai buvo sunaikinta Pabaltijo valstybių politinė nepriklausomybė ir teritorinis integralumas“. Tačiau karo metu ir vėliau sudarytose sutartyse Jungtinės Amerikos Valstijos, kaip ir likusis pasaulis, tekreipė mažai dėmesio į Pabaltijo problemą.

ELTA

PUOLA IŠEIVIŲ VEIKLĄ

Gimtasis Kraštas perspausdino Svyturio žurnale pasirodžiusį straipsnį „Kreivame veidrodyje“, kuriame Jonas Aničas jam būdingu stiliumi puola lietuvių „buržuazinę emigraciją“ už tikinčiųjų padėties Lietuvoje atskleidimą. Aničas pasakoja, kad Lietuvoje remontuojamos ir restauruojamos bažnyčios, leidžiama religinė literatūra, bet nutyli specifinius religijos persekiojimo atvejus, kuriuos kelia pogrindžio ir išėivijos spauda. Jis mini kun. K. Pugevičiaus vadovaujamą Lietuvių Katalikų religinę šalpą, o informacijos darbą vadina „pasipiniginavimu“.

= Naujųjų Metų proga popiežius aplankė Romoje vieną senuką - lenką monsinjorą Meyszto-wicz, 88 metų amžiaus, kuris gimęs Lietuvoje. Šis monsinjoras tarnavęs Rusijos caro kariuomenėje kartu su Nikita Kruščiovu. Po pirmojo pasaulinio karo vienas nuėjo kunigo keliu, o kitas iškopė į komunistų partijos vadus.

KRIKŠČIONIŲ VADAI PRITARIA KAIRIESIEMS

Amerikoje įsisteigė nauja organizacija, „Institute for Religion and Democracy“, kuri apkaltino krikščionių aktyvistus perdideleliu nukrypimu į kairę. Lapkričio 9 d. New Yorko Laisvės Rūmuose įvykusioje spaudos konferencijoje liuteronų teologas Richard J. Neuhau pareiškė, kad Amerikos religiniai vadovai pasidarė „abejingi demokratijos prasmėi“. Institutui priklauso ir dr. Michael Novak, kuris yra gerai susipažinęs su Lietuvos padėtimi. Vienas Instituto pirmininkų, metodistas Ed Robb, pabrėžė, kad Amerikos bažnyčių vadovai elgiasi „dvilypiai“, kai jie kritikuoja Čilės, Pietų Korėjos ir Pietų Afrikos režimus, bet tyli apie žmogaus teisių pažeidimus Kuboje, Vietname ir Zimbabvėje. Be to, krikščionių bažnyčios nepakankamai domisi suimtaisiais už tikėjimą Rytų Europoje ir Sovietų Sąjungoje.

ELTA

TERLECKAS PASIRAŠO SVEIKINIMĄ WALESAI

Vokietijoje rusų kalba leidžiamas žurnalo Possev (1981. Nr. 10) žiniomis, 1981 m. sausio mėn. grupė politinių kalinių iš Permės koncentracijos stovyklos 36 Nr. pasiuntė Lenkijos darbininkams, „Solidarumo“ profsąjungos nariams, tokio turinio telegramą: „Mes su jumis, broliai lenkai, jūsų žvaigždinėje valandoje“. Aštuonių pasirašiusių tarp buvo ir Antanas Terleckas.

TEODORO BRAZIO MUZIKA

Jungtinėse Amerikos Valstybėse gyvenantis lietuvis muzikas kun. Ladas Budreckas rengia spaudai Lietuvoje 1930-ais metais mirusio kompozitoriaus kunigo Teodoro Brazio dar niekur neišleistą religinio turinio kūrinių „Tamsiosios aušrinės responsorijos“. Kun. Ladas Budreckas šį kūrinių surado lančydamasis Lietuvoje, kur nebuvo jokių vilčių kompoziciją atspausdinti, nes yra religinio turinio. Kūrinio gaidos su trumpu įvadu dabar bus atspausdintos Amerikoje. Kun. Ladas Budreckas yra taip pat parengęs kelių šimtų puslapių kompozitoriaus Teodoro Brazio monografiją. Teodoras Brazys Vilniuje buvo chorų vadovas, o vėliau Kaune - muzikos istorijos profesorius.

ŠV. KAZIMIERO 500 M. MIRTIES PAMINĖJIMAS

Jungtinėse Amerikos Valstybėse yra sudarytas specialus lietuvių komitetas, kuris rūpinis Lietuvos Globėjo švento Kazimiero mirties penkių šimtų metų jubiliejus, 1984-ais metais, minėjimo pravedimu. Jubiliejų numatoma atžymėti pasauliniu mastu įvairiais renginiais, ypač siekiant, kad jie pirmoje eilėje patarnautų lietuvių dvasiniam atsinaujinimui. Bus siekiama kuo plačiausiai susipažinti lietuvių ir kitataučių visuomenę su šventojo Kazimiero asmenybe ir jo vaidmeniu lietuvių tautos gyvenime. Tam tikslui tarp kitų leidinių ruošiamasi išleisti monografiją apie šv. Kazimierą lietuvių ir anglų kalbomis. Numatoma paskelbti jaunimui konkursą šv. Kazimiero tema, taip pat parengti informacinę medžiagą užsienio spaudai.

Šv. Kazimiero Seserų Kongregacijos 75 m. sukaktis

Sv. Kazimiero Kongregacijos seselės iššius 1982 metus skiria paminėti jų Kongregacijos 75 metų sukaktį. Tikslioji data, kai Šventasis Sostas - Vienuolynų Kongregacija leido steigti šv. Kazimiero Seserų Kongregaciją, yra 1907 m. rugpjūčio 29 d.

Motina Marija - Kazimiera Kaupaitė savo autobiografinius atsiminimus pradeda šiais žodžiais: Dievo garbei, žmonijos labui darbai yra daromi paties Dievo, kuriuos jis vykdo per žmones kaip savo įrankius.

Sv. Kazimiero Seserų Kongregacijai švenčiant 75 metų sukaktį yra įdomu nors trumpu žvilgsniu apimti jų darbo matomus rezultatus. Apie juos tiek galima pasakyti trumpu žodžiu, kad už Lietuvos jokia kita lietuvių iniciatyva neturi kuo lygintis su tuo, ką yra sukūrę Seserų Kazimierietės. Tačiau matomas medžiaginis vaizdas — jų nuosavas įstaigos, vadovaujamos mokyklos ir kt. yra tarsi tik rėmai žavinčios vizijos paveikslui.

Pirmą mokyklą Mount Carmel Lietuvių parapijoje jos pradėjo vadovauti 1909 metų pradžioje. Galia, kad turbūt niekas neturi tikslių statistikų, kiek nuo tada iki dabar per Seserų Kazimieriečių rankas perėjo jaunimo Amerikoje, Lietuvoje, Argentinoje, kiek ligonių, senelių. O kas galėtų kaip nors pavaizduoti, kas per tuos jų auklėtus, slaugytus duota visuomenei.

Savo autobiografijoje Kazimiera Kaupaitė - vėliau iki savo mirties Seserų Kazimieriečių Generalinė Vyresnioji Motina Marija - labai įspūdingais žodžiais pasisako, kokiomis sąromis ir kokiais žodžiais garsiai viena sau verkdamas ji atsisveikino Lietuvą, antrą kartą išvykdama 1902 metais, kai atsisveikinusi savuosius ir tėviškę ji liko jau viena kelyje be vilties dar kada nors sugrįžti. Vėliau, iš jos jau kaip Kongregacijos Vyresniosios laišku savo Kongregacijos Seserims matome, kaip jautriai ištikima ji liko savo tautai.

Ką ji, išvykusi iš Lietuvos mažamokslė kaimo mergelė, vėliau davė savo tautai? Amerikos Lietuvių Katalikų parapijų mokyklose Seserų Kazimieriečių rankose per eilę metų buvo vienintelės vietos, kur lietuvių vaikai mokėsi lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, kultūros. To jų darbo vaisiai yra labai gražūs. Po 18 metų Motina Marija išgyvena, ko nesitikėjo - vėl grįžta Lietuvon ir parveža lauktuvę - keturias Seseris Kazimierietės pradėti tos Kongregacijos šaką Lietuvoje. Ką ši jos parvežta lauktuvė davė Lietuvai, gali pasakyti tik tie, kurie 1920-1940 metų tarpe ir vėliau pavergtoje Lietuvoje turėjo galimybės iš arti stebėti Seserų Kazimieriečių vystymąsi ir veiklą Lietuvoje.

Motinos Marijos pasiryžimas pradėti Seserų Kazimieriečių misiją Argentinos lietuvių tarpe buvo įgyvendintas tik sekančiais metais po jos mirties - 1941 m. Iš šių kelių trumpų žodžių galima susikurti apy

Rašo: † vyskupas V. Brizgys

tikrę bei fantastišką viziją: daug tūkstančių jaunimo, ligonių, senelių, kuriems Seserų Kazimierietės davė to ir tiek, ko jiems nedavė niekas kitas. Tik už tai, ką jos davė lietuviams, dar nepriklausomybės metais Lietuvos prezidentas Antanas Smetona tautos vardu pagerbė Seserų Kazimieriečių darbą jų steigėjos asmenyje - Motiną Mariją papuošdamas Gedimino ordinu. Verta lietuviams žinoti, kad už Lietuvos niekas kitas nėra sutelkęs tokio vertingo lietuviško knygo, lietuviško meno rinkinio ir tokio archyvo, kokius turi Seserų Kazimierietės. Marijos vardo mokykla, jų ligoninės, Marijos - Juozapo Villa - mokykla ir senelių namai yra iškilniausios įstaigos tarpe tos srities įstaigų Amerikoje.

Zvelgdama į savo pradėtą Kongregaciją Motina Marija sako, kad visi darbai Dievo garbei ir žmonijos labui yra Dievo darbai vykunami per pasirinktus žmones. Seserų Kazimieriečių Kongregacijos kilmė yra daugiau negu stebėtina. Labai neįtikėtina keliu susitinka vieni kitiems visiškai svetimi asmenys, veni kitų nepažinę, vieni apie kitus nieko negirdėję. Trims Lietuvos kaimo mergaitėms: Kazimierai Kaupaitėi, Ursulei Dvaranauskaitėi ir Antaninai Unguraitytei, kurios ir pačios susitiko tik Ingenbohl — Sveicarijoje, vadovauti ir joms pasiaukoti imasi joms nepažįstamas ir pats jų dar nepažinęs kunigas Antanas Staniukynas, vos tik atvykęs į Ameriką iš Lietuvos, kur Rusijos vergijoje jam nebuvo leista dirbuotis lietuvių tarpe.

Sutvarkyti būtinus formalumus steigiant naują vienuolių Kongregaciją ir tėviškai, net medžiaginai globoti jam iki tol negirdėtas ir dar esančias Sveicarijoje, imasi Amerikos Harrisburgo vyskupas John W. Shanahan. Tas tris lietuvaiteis, taip pat dar nematytas, paruošti savystoviam vienuoliniam gyvenimui imasi airė vienuolė Motina Cyrilė, Sv. Marijos Nekaltos Širdies Kongregacijos Generalinė Vyresnioji, Scrantone. Jeigu toje institucijoje turėjo kokią dalį ir kiti asmenys, tai tos trys lietuvaiteis yra tarsi dygstanti nauja gėlė, ir tie trys - kun. A. Staniukynas, vyskupas J. W. Shanahan ir Motina Cyrilė yra tos jaunos gyvybės pirmieji globėjai. Šie visi siekiami užsibrėžto tikslo nepaisė jokių kliūčių, jokių sunkenybių, nepalankių nuomonių kurias reikėjo nugalėti siekiant užsibrėžto tikslo. Nėra jokios abejonės, kad siekiant to tikslo buvo patirta ne tik vargo, o sutrupintas asmenų gyvenimas: kunigas A. Staniukynas mirė 56 metų (1918 m. gruodžio 15 d.) Tada kas galėjo tikėti ar ne, bet savo mirties dieną kun. A. Staniukynas pasakė prieš tris dienas. Motina Marija mirė 60 metų - (1940 m. balandžio 17 d.).

Tų 75 metų vizijos fone matosi amžinybė, kur matosi tie keturi:

vysk. J. W. Shanahan, kun. A. Staniukynas, Motina Marija, Motina Cyrilė ir 128 Seselės mirusios Amerikoje bei kelios dešimtys Seselių mirusių Lietuvoje.

Sventųjų yra nepalyginamai daugiau, negu formaliai Bažnyčia jų paskelbia. Nuo pat kun. A. Staniukyno ir Motinos Marijos mirties tokia visuotina opinija buvo apie juodu. Apie kun. A. Staniukyną jo bendralaikį vyskupo P. Bučio ir kitų lietuvių kunigų žodžiais. Cikagos lietuvių sąrašas labai realiai perduoda Dr. prof. A. Kučas kun. A. Staniukyno biografijoje. Jų visų bendrą nuomonę trumpu žodžiu pasako kunigo A. Staniukyno bendradarbis kunigas Kazimieras Skripkus: "Kai pažvelgiu į kun. Antano Staniukyno paveikslėlį, ateina mintis, kad reikia melstis ne už jį, bet į jį".

Vėliau, 1940 m. balandžio 17 d. mirus Motinai Marijai Kaupaitėi, Cikagos lietuvių ir nelietuvių, net nekatalikų spauda *panašiomis* minitimis ir žodžiais ją palydėjo amžinybėn. Praėjus trims metams po jos mirties, Cikagos arkivyskupas Samuel Stritch paskelbė maldą, ragindamas tikinčiuosius ją kalbėti, *prašant Dievo palaimos paskelbti Motiną Mariją palaimintąja*. Amerikoje yra mažai net ir nelietuvių, kurie kalba ne tik malda, o meldžiasi į Motiną Mariją Kaupaitę. Ne vienas yra net raštu pareiškę, *esą patyrę ypatingos pagalbos*. Kas pažino kitas jau mirusias Seseris Kazimierietes, apie visą eilę jų atsiliepia tuo trumpu žodžiu, kad tai buvo šventos seselės.

Visa širdimi linkime Seserims Kazimierietėms tokios pat gražios ateities jų Kongregacijai, kokia yra 75 metų praeitis.

MIRĖ VACLOVAS KILČIAUSKAS

Pereitų metų lapkričio mėnesį buvo rastas gatvėje sužeistas Vaclovas Kilčiauskas ir nugabentas į Alfred ligoninę Melbourne. Taip jis sąmonės neatgavo ir sausio 13 d. mirė. Kas ir kaip ten gatvėje sužeidė, taip ir nepaaiškėjo, greičiausiai pravažiuojanti mašina.

Vaclovas kilimo nuo Radviliškio. Gyveno jis vienas ir buvo išgiljęs Prahran priemiestyje butelį. Netoli gyveno ir jo brolis Leonas, kuris prieš keletą metų palaidojo savo žmoną. Šiuo kartu rūpinosi brolio laidotuvių.

Vaclovas mirė 60 m. amžiaus. Laidotuvių išvakarėse sukalbėtas prie jo karsto rožančius, o kitą rytą lietuvių bažnyčioje už jį gedulingos Mišios. Po Mišių palydėtas į Springvale kapines. Sermenims vi si palydovai susirinko pas jo brolių Leoną. Vaclovas buvo dažytojas, tai visi dažytojai jį ir palydėjo. Brolis Leonas vos galėjo sutalpinti savo bute. Čia Vaclovas prisimintas trumpa maldele ir po to pasivažiavė.

Amžiną jam atilsį.

Įvykiai

● Ispanijos ministeris pirm. atleido iš pareigų kariuomenės vadą, aviacijos viršininką ir laivyno viršininką. Visi jie jau apie pensijos amžiaus. Šį atleidimą ministeris pirm. Sotelo padarė dėl to, kad jie trugdė Ispanijai įsijungti į NATO.

● Albanijoje komunistų partijos vadas Hoxha turėjo atidaryti parlamentą. Prieš tai buvo pietūs, kuriuose įvyko susisąudymas. Žuvė ministeris pirm. Shehu. Skelbiama, kad jis pats nusižudė. Taip ir lieka neaišku, kokia ten vyko drama.

● Lenkijoje maistas pabrango keturis kartus. Taip pat pabrango elektra, gasas ir daugelis kitų dalykų.

● Prancūzijoje nacionalizuojami bankai ir daugelis kitų įmonių. Pagaliau susigriebta, kad tai yra kai kur peržengiama konstitucija. Prezidentas Mitterran tačiau nenusileidžia ir žada nacionalizavimą vykdyti toliau.

● Berlyne žydų restorane sprogo bomba ir sužeidė 25 asmenis. Kaltinami palestiniečiai. Keleta jų buvo tardomi.

● Sovietai paskelbė amerikiečių militarinį galingumą, pridurdami, kad toks apsiginklavimas yra griežtė pasaulio taikai.

● Melbourne šalia Royal hospital bus statomas medicinos tyrimo institutas. Jis kainuos \$ 28 milijonus ir bus baigtas 1984 m.

● Sovietai vis mažiau ir mažiau išleidžia žydų emigruoti į užsienį. 1979 m. emigravo 51.320, o 1981 m. tik 9447. Sakoma, kad šiais metais bus išleista tik 5.000. Sovietai nepatenkinti, kad žydai daugumoje emigruoja į Ameriką, o ne į Izraelį, nors dokumentus pildo, kad jie važiuoja pas savo gimines į Izraelį.

● Prancūzijos prezidento Mitterran Socialistų partija praranda pasitikėjimą. Pirmuose papildomuo se rinkimuose keturios vietos parlamente atiteko jau konservatoriui. Tuo tarpu daugumą parlamente sudaro dar socialistai.

● Lenkijoje valoma komunistų partija, jau 1.100 narių pašalinta iš partijos nuo karo stovio įvedimo. Dar manoma pašalinti 2.500. Viso Lenkijos komunistų partija skaito apie 3 milijonus narių.

● Britanija ir Vatikanas užmezgė diplomatinis santykius. Taip bene bus užbaigta apie 400 metų trukusi istorija nuo Henriko VIII laikų. Popiežius užtat šiais metais vyksta vizitui į Angliją.

● Sydnejaus aerodrome sulaikyti du vyrai, kurie vežė heroino už \$ 9 milijonus. Kardoninė dėžė pilna rūbų buvo jau įtartina Tailando aerodrome. Heroino rasta apie 9 kg.

● Sydnejaus kardinolas Freeman skelbia rinkliavą padėti suvargusiai Lenkijai. Tam reikalui yra sudarytas komitetas, kuriam vadovauja Frank Galbally.

T Ė V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Pr. Dauknyš. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 20. Kituose kraštuose \$ 25. Atskiras numeris 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

T Ė V I Š K Ė S A I D A I

L I E T U V I Š K O S P A R A P I J O S M E T A I

Tai pirmas atsitikimas, kad Bendruomenė siūlytų šiuos metus pavadinti Parapijos Metais. Tai yra ženklas, kad ir lietuviška parapija skaitoma dideliu veiksmu lietuviškoje bendruomenėje.

Bent senųjų ateivių Amerikoje visas lietuviškasis gyvenimas ir vyko parapijoje. Tos parapijos greit kūrėsi ir jų skaičius Amerikoje dar ir šiandien nemažas. Pastebima tačiau, kad viena kita parapija užsidaro, viena kita bažnyčia perleidžiama kitų ateivių žiniai.

Šio pokario išeivija buvo nemaža. Didžiausia dalis užgriuvo Ameriką, kita Kanada, o ir Australijai liko dar veik 10.000. Tokiom stambiom bangom anksčiau lietuviai niekur neemigravo. Į Ameriką prisirinko lietuvių veik iki vieno milijono, bet tai buvo per 100 metų. Tik nuo paskutinio Lietuvos padalinimo (1795 m.) lietuviai ieškojo durų į laisvę. Jauni vyrai nenorėjo vergauti kaip rekrutai rusų kariuomenėje 25 metus, užtat jie mielai persidavė anglams, kurie mokėjo algą. Tokiem samdytiem kariam ir anglai nebuvo geri. Jie buvo siunčiami visur. Taip sutinkame lietuvių ginančių Amerikos laisvę (čia ir Kosčiuška dalyvauja), sutinkame žuvusių kovose prie Winnipeg su indėnais Kanadoje. Ramiame gyvenime jie prie bažnyčios savo parapijoje. Iš jų buvo juk ir tokių, kuriem bažnyčia nerūpėjo. Iš jų vienas žinomas toks Dr. Šliupas. Jis aktyvus laisvamanis, bet parapijos darbo negrįvė, net parapijos komitete dalyvavo. Tik kada klebonas kun. Burba susekė jo kėslus, tuomet išspyrė jį iš komiteto.

Visai kitokia padėtis buvo mūsų išeivijoje. Čia iš karto ieškota visus lietuvius - tikinčius ir netikintčius - sutalpinti į vieną lizdą. Taip sukurtą Lietuvių Bendruomenės organizacija, Parapija liko ne višiem reikalingas dalykas, o kai kuriem įsivaizduojama kaip Bendruomenės stabdis, o ne vienam ir kaip Bendruomenės organizacijos ardytojas. Ne taip aršiai tie dalykai buvo pergyvenami Amerikoje ir Kanadoje. Tėn užtat naujieji ateiviai sukūrė dar kelias parapijas, kaip tai Toronte, Hamiltone, Los Angeles, Winnipege ir kit. Australijoje mes tokių parapijų sukurti nepajėgėm. Patys lietuviai čia jų nenorėjo. Žinome, kad nenorėjo ir vietos vyskupai. Todėl pramušti šį kalną buvo neįmanoma. Jei kurie kunigai stengėsi ką nors ta linkme padaryti, tai buvo gėrokai išprausti pačių lietuvių. Jei Adelaideje pavyko sukurti jau beveik parapijos fasadą, tai dalis lietuvių dar rūgsta iki šios dienos.

Po 30 virš išeivijos metų mes jau talkome žengti per paskutinius vartus. Ar nebūtų gera, kad jie būtų lietuviškos parapijos vartai p.v.

Turime daugiau padėti tautai tėvynėje

DAR APIE SAVANAUDIŠKĄ ISEIVIJOS POLITIKĄ

Reikalą padėti pavergtai lietuvių tautai tėvynėje "Tėviškės Aiduose" esame ne kartą kėle. Mes jau nurodėme, kad mūsų išeivijos veikla darosi vis daugiau "savanaudiška", kad mūsų broliai ir sesės kovoja Lietuvoje vienu vieni ir mes jų kovos kaip reikiant neparemiame. Nekartą esame siūlę konkrečiai: atsiskirti veidu į kovojančią Lietuvą.

Prie šio klausimo dar kartą sugrįžti mus paskatino mūsų filosofo Dr. Juozo Girniaus paskaita "Mokslas ir tauta mūsų istorijoje", skaityta Čikagoje IV-jo Mokslo ir kūrybos simpoziumo atidarymo metu. Prelegentas, užbaigdamas paskaitą, šitaip pasakė: "Kaip ribotas mūsų laikas, taip ribotos ir mūsų pareigos. Puoselėti savo tarpe nesantaišką - tai patiems save žlugdyti. Ir, būtent, man rodos, šiandien daugiau mus skiria ne kairė ir dešinė, o tamsa ir šviesa. Ambicingus bukuosius nesunku suvilioti, lygiai kaip ir naivius gėraširdžius. Kad reikia rūpintis visiems nepriklausomos valstybės atstatymu ir reikia kelti pasaulyje Lietuvos bylą - visi sutinkame. Bet keista, kad šį rūpinimąsi valstybe kai kurie reorganizatoriai paverčia nusigrėžimu nuo pačios tautos. Prie šingai, turime išlaikyti gyvą ryšį su tauta ir teikti jai įmanomą pagalbą. Savo pavergtųjų lietuvių esame visi laukiami ir, būtent, ne tik jų žodžiais, su 'skudurais'. Tik lankydamiesi tėvynėje turime oriai laikytis, be keliaklūpsčiavimo ir be linkčiojimų; pridėčiau ir be tokių šventinių sveikinimų, kur būtu sveikinama 'su saulės grįžimu'. Tai galioja ir mokslo žmonių santykiavimui su profesiniais kolegomis. Lietuviai intelektualai itin prislėgti ir nedrąsūs, lyginant su estų ir gruzinų intelektualais".

Panašias mintis išreiškė ir J. Vaičeliūnas, kanadiškų "Tėviškės Žiburių" nr. 47 rašinyje, kur jis teigė, kad "mūsų jaunesnės kartos visuomenininkai pastebi, kad mes, laisvajame pasaulyje gyvenę lietuviai, permažai domimės savo tėvyne, savo tautos pagrindu. Daugiau rūpinamės, kaip pasidalinti surinktais pinigais, pirmenybėmis. Ką gauna pavergtieji ir jų šeimos? Jie dažnai kenčia visokius persekiojimus namie, kalėjime ir kacetė. Kenčia ir jų šeimos, dažnu atveju likusios be ekonominio aprūpinimo. Tie lietuviai pavergtoje Lietuvoje kovoja dėl žmogaus teisių, religinės bei tautinės laisvės, dėl žmoniškumo. O ko jie susilaukia iš laisvojo pasaulio lietuvių? Tad reikia skirti lėšų išlaikyti lietuvių laisvajame pasaulyje, bet dar labiau reikia remti tikruosius mūsų tautos kovotojus, kurie tą kovą veda pavergtoje Lietuvoje". Autorius baigia savo rašinį žodžiais: "Lietuvoje yra mūsų tautos pagrindas, kuris kovoja dėl mūsų tėvynės likimo".

Ir tikrai, pavarčius mūsų visų trijų aukas renkančių ir Lietuvos laisvinimui besirūpinančių veiksmų JAV-se išlaidų pozicijas pamatysime, kad visos surinktos lėšos su-

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis
Čikagoje

naudojamos vietoje. Gerai dar, kad didesnės sumos išleidžiamos politinės literatūros leidimui, žymiai blogiau, kai suaukoti pinigai išmėtom nereikalingiems ar nelabai reikalingiems važinėjimams, priėmimams ir panašioms reikalams.

Mūsuose ryšys su artimaisiais Lietuvoje vis dar "nemadoje". Tokių, kad ir tikrai asmeniškų ryšių nenori iš vienos pusės Lietuvos okupantas, iš kitos - įvairūs išeivijos "ultrapatriotai" su reorgais, kurie į okupuotą Lietuvą keliaujančius lietuvius apšaukia "bolševikų agentais", "šnipais", "kolaborantais" ir pan. Tokia propaganda, žinoma, patinka Maskvai, kuri deda visas pastangas išnaikinti lietuvių tautą, o Lietuvos valstybę, M. Suslovo žodžiais, jie norėtų matyti be lietuvių.

Akivaizdžiai matome, kaip lietuviai išeivijoje ir jų veiksniai kovoja dėl nepriklausomos valstybės atstatymo, tačiau pačios lietuvių tautos išlikimui ir jai parama jie visiškai nesirūpina. Taigi nenuosta bu, kad didžioji išeivijos dalis nepajįsta dabartinio tautos tėvynėje gyvenimo ir neremia jį pastangų blogiausiose okupacinėse sąlygose išlikti tautiniai gyvais. Išeivija turi "gyventi sau", lietuvių tauta Lietuvoje turi eiti "savo keliu". Pa-

PAGERBIAMAS BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Poeto Bernardo Brazdžionio filmas jau susuktas ir nuo lapkričio pradžios bus rodomas Amerikos ir Kanados lietuvių bendruomenėse. Filmui pagaminti iniciatyvos ėmėsi JAV LB Vakarų apygardos valdyba, kuriai pirmininkauja inž. Rimtautas Dabšys. Buvo sudarytas specialus komitetas, kuriam vadovauja apygardos valdybos narys Antanas Adomėnas. Filmo susukimą finansavo poeto B. Brazdžionio gėbėjai.

Šalia filmo, komiteto planuose yra rinktinės poeto Bern. Brazdžionio poezijos anglų kalba išleidimas. Norima knygos leidimą perduoti didesnei amerikiečių knygų leidyklai. Knygos leidimui finansams sutelkti planuojama plačios apimties loterija. Pats komiteto pirmininkas A. Adomėnas loterijon dovanoja žemės sklypą Floridoje. Laukiama finansiškai pajėgesnių poeto gėbėjų, kurie loterijai paaukotų didesnės vertės objektų.

Dėl filmo demonstravimo atskirose vietovėse susitarti prašoma rašyti komiteto pirmininko adresu: A. Adomėnas, 2319 Michigan Ave., Santa Monica, CA 90404 arba skambinti telef. 213-451-0638.

našiai, kaip sakysimė Britų imperijos dalys - kai angliškai kalbančios šalys - Kanada, Pietų Afrika, Australija, N. Zelandija ir kitos nuėjo savais keliais, atsiskyrė nuo britų bendruomenės ir tuo labai susilpnino savo senąją tėvynę.

Bet ar galime padėti Lietuvoje gyvenančiai tautai? Ribotu būdu - taip. Mes galime paremti juos medžiagiškai, kad ir plėšikiškais sąlygomis. Ir tai darome. Bet tai daro tiktai atskiri asmenys ir tai ne visuotiniu būdu. Tokia šalpa yra neplaninga ir todėl dažnai paremiaimi asmenys, kurie pasiturinčiai gyvena, neparemiami tie, kuriems pagalba labai reikalinga. O tokios pagalbos labai reikia buvusiems Sibiro kaliniams, tremtiniam, kalėjimuose ir koncentracijos lageriuose laikomiems pogrindžio darbuotojams, suimtųjų šeimų nariams.

Lietuviams galime padėti ir jau minėtu savo apsilankymu, asmeniškai ryšiais, laišku rašymu, paguodos žodžiais, Antrasis pagalbos būdas, - kai padedame jiems kovodami dėl Lietuvos laisvės, budindami pavergtas tautas užmiršusią pasaulio sąžinę.

TURI PRASMĘ KOVOTI UŽ RELIGIJOS LAISVĘ

"Kokia yra tikinčio žmogaus padėtis Lietuvoje", - šia tema Lietuvių Istorijos Draugijos susirinkime paskaitą skaitė Lietuvos Religinės Šalpos pirmininkas kun. Kazimieras Pugevičius. Paskaitininkas nurodė, kad po Stalino mirties atviras fizinis katalikų naikinimas buvo pakeistas tautos ir katalikų tikėjimo naikinimu per mokyklas, per ateistinę propagandą ir įvairiomis administracinėmis priemonėmis. Šiomis priemonėmis prieš tikėjimą Lietuvoje yra kovojama ir dabar. Grubų religinės laisvės pažeidimą sudaro "religinių susivieninimų nuostatai", prieš kuriuos protestuoja Lietuvos kunigai, pasiryžę jų nevykdyti. Katalikai neturi savo religinės spaudos, todėl šioje srityje padėtis dabar yra blogesnė, negu spaudos draudimo laikais. Kun. Kazimieras Pugevičius pažymėjo, kad nežiūrint visų ateistinės valdžios priemonių sunaikinti tikėjimą, žmonės Lietuvoje įžvelgia prasmę kovoti už religinę laisvę ir nebijo kančios. Tikinčiųjų dvasinį gyvenimą palaiko pogrindžio spauda. Kaimuose apie 90 procentų vaikų yra krikštijami bažnyčioje, maždaug tiek pat jaunimo tuokiasi bažnyčioje, apie 70 procentų vaikų priima Pirmąją Komuniją. Nors tikinčiųjų padėtis Lietuvoje yra labai sunki, pažymėjo kun. K. Pugevičius, ji nėra beviltiška. Tikėjimas Lietuvoje tebėra gyvas ir stiprus. LRTV

Prieš Kalėdas Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Casaroli lankėsi pas Amerikos prezidentą Reagan. Jie aptarė plačiai Lenkijos reikalus, o taip pat Lotynų Amerikos, Artimųjų Rytų padėtį ir atominių ginklų reikalą.

Redaktorė A. Baltrukonienė, 5 Diamond Ave. Glen Waverley Vic. 3150

Naujųjų Metų pažadai

Sausio mėnuo yra naujų metų pradžia, bet vien naujų metų pradžia dar nepakeičia mūsų blogų įpročių.

Gruodis buvo pripildytas įprastot mokyklinių metų užbaigimo įtampos, perpildytas įvairiais prieškalėdiniams pasitarimais, apsipirkimais užgrūstose parduotuvėse ir nekantriu vaikų šv. Kalėdų laukimu.

Gruodžio mėnuo visada sukelia moterims daug rūpesčio, vienoms savi namai ir šeima, o Melbourne Katalikės Moterys siejosi, kad gerai pasisektų aprūpinti atvykusius į Federacijos suvažiavimą. Visi darė gražiausius planus ir pasirošimus kaip maloniau sutikti Naujuosius Metus. Juk su paskutiniu senųjų metų dūžiu dar nesibaigė mūsų rūpesčiai, tik gal naują prisidėjo. Pakeitimai kal kurių blogų įpročių, kurių norėtume atsisądėti naujuose metuose, reikia stipriausios valios, kurios staiga išugdyti neįmanoma.

Skaitome įvairiuose moterų žurnaluose, nuo "Superwomen" iki "Kaip kontroliuoti laiką ir gyvenimą" ir bendrai apie organizuotumą namuose. Paskaicius nesunku įsivaizduoti kaip viskas sklandžiai turėtų sėksti, bet praktiškame gyvenime taip nėra. Dažnai mes pamirštame užsirašyti kas reiktų atsiminti, o kartais pamirštame pasižiūrėti ką užrašėme. Mūsų organizuotumo svajonės retai išsipildo. Juk reiktų tvarkingai suskirstyti visas sąskaitas; sąskaitos, kurios jau apmokėtos ar sąskaitos, kurias dar reikia apmokėti. Atskirą skyrių reiktų turėti gautai korespondencijai ir turėti pažymėtą skyrių įvairiom kitom nurodytom kategorijom.

Bet atsitinka, kad nutraukiant spintelėje užmaskuotą paviršių, atsiskleidžia masė reikalingų ir nereikalingų daiktų: fotografijų, kurias žadėjome iki Naujųjų Metų sulipinti į albumą, baterijos senos su naujom sumaišytos, neveikianti svaro masinė, įvairūs virimo receptai išplėsti iš žurnalų ir nesudėlioti, įvairūs pakvitavimai, kurių jau nei dulkelės nebėliko ir daug kitokių nereikalingų rašmenų pluoštai.

Atydūs žmonės planuoja iš anksto. Jie surašo tvarkingus sąrašus, taip, kad pasižiūrėjus jiems lengva pamatyti, kada rūbus reikia atsiimti iš valyklos, kada kokio jubiliejaus proga dovanų iš anksto nu-

pirkti, kada minėjimas, organizacijos susirinkimas, ar bendra išvyka.

Kartais mes visi pasirašome tikslus sąrašus, bet dažnai mes juos pasidedame ir kada jie mums reikalingi negalime jų surasti. Ar nepasitaiko, kada nueiname į parduotuvę, o sąrašas virtuvėje prie telefono? Atsimeiname nupirkti grybus ir šiukšlėms maišus, bet pamirštame, kad neturime duonos ir, kad jau tris dienas valėme dantis pabaigtos dantų pastos garais.

Laiškų rašymas, tai kita gyvenimo istorija. Iš pradžių atidėliojame valandom, paskui dienom, savaitėm ir pasitaiko, kad net mėnesiai. O žinutės laukia visi, labiausiai Sibiro kaliniai - disidentai. Sakoma, kalinys savo vardu gavęs dešimt laiškų ar atvirukų iš Vakarų pasaulio, išgelbėtas nuo sunaikinimo.

Kiekvienu atveju, kaip tik šiek tiek susiorganizuosime, tikrai suprasime, kad atsisėdę surašytume visus Naujųjų Metų padarytus pasižadėjimus, tarp jų gal ir pasižadėjimą parašyti į Moterų Pasaulį.

AI B.

Albina Brazauskaitė - Razmienė

TĒVIŠKĒ

Oi, mano brangi tėviško,
Bakūže tu mano gimta,
Tave širdyje aš nešioju.
Tave aš regiu ir sapne.

Tavo keliai visi ten užžėlė,
Nebēr tų namelių šiltų,
Žiauri karo audra išėlus
Sugriovė juos lig pamatų.

Išdraskė gimtini lizdelį,
Valkus jos išvaikė visus.
Kam teko kulka ten švininė,
Kam Sibīras teko baisus.

Kitus gi po platų pasaulį
Pagrobus išmetė tremtis.
Be tavęs, brangi tėviškėle,
Kankina visus ilgesys.

Nebesvyra berželiai baltieji,
Nebešlama liepos tenai.
Tik stovi dar jovaras aukštas
Ir žvelgia į viską liūdnei.

Iš naujai išleistos poetės A. Brazauskaitės eilėraščių knygos "Aš Tau priminsiu ramųjį kaimą", Čikaga, 1981 m.

Kaip susidoroti su vasaros karščiu

Karštis gali padaryti mus nelaimingais

Mūsų kūnas turi smarkiai dirbti, kad išlaikytų normalią temperatūrą 98,6 laipsnius Fahrenheito. Jeigu skirtumas tarp mūsų kūno temperatūros ir supančos kūną išorės nėra gana didelis, tai normalus karščio praradimas nėra gana greitas.

Kai kūno temperatūra ima kilti, kraujas paspaudžia mechanizmą smegenyse, kuris kontroliuoja vėsinimo sistemą ir tada kraujo indai pasidaro platesni, kad galėtų praleisti gana kraujo, kuris neša daugiau karščio į odos paviršių ir tokiu būdu prakaito liaukos tampa suaktyvintos.

Kai prakaitas ateina į kontaktą su įkaitinta oda, jis išgaruoja ir traukia naujo, šaltesnio oro link odos paviršiaus.

Bet jeigu ore per daug drėgmės, prakaitas negali gana greitai išgaruoti ir mūsų temperatūros kontrolės sistema pasilieka su daugiau karščio negu reikia. Apalpimas yra vienas galimas rezultatas dėl nepakankamo karščio praradimo.

Kitu atveju per didelis prakaito praradimas gali išaukti dehidraciją ir pavojingą druskos kūne sumažėjimą, kuri yra būtina tinkamam kūno audinių palaikymui.

Kad išvengtume galimo nuo saulės išsėmimo, ar nualpimo, reikia pasitraukti nuo saulės į vėsesnę vietą. Reikia atleisti drabužius, gerti šalto vandens ir papildyti prarastą druską.

Laimingi kurie turi name vėsintuvą, tai ideali temperatūra yra 10 laipsnių žemesnė negu lauko temperatūra. Tokia temperatūra normaliai leis karščiu išsiskirti - neprakaituojant.

Vėsintuvai labai naudingi laike didelių karščių ir kai ore daug drėgmės, bet per daug nuo jų priklausyti negerai. Gali sumažėti mūsų kūno atsparumas infekcijai, gali padaryti mus nerangius ir tinginius, padidinti galimybę slogoms.

Tuo tarpu didelė drėgmė ore gali turėti neigiamos įtakos į mūsų nuotaiką ir gali vesti į apatiją, le-

KAVA IR VĖŽIO LIGA

Gvildenant vėžio ligos sąryšį su kava yra sekanti istorija: Du broliai dvynukai buvo nuteisti mirčiai. Švedijos karalius vistiek pakeitė mirties bausmę kalėti iki gyvos galvos, įsakydamas, kad vienas iš dvyniukų turi gerti tiktai arbatą, o kitas tik kavą. Tame laikotarpyje abu gėrimai buvo laikomi sveikatai žalingi. Karaliaus nuteisimo įsakymas turėjo būti pirmu įrodymu, kurį iš tų dviejų gėrimų tauta pasirinko ir tas gėrimas tada taps tautiniu gėrimu.

Pasirodė, kad brolis, kuris gėrė tik arbatą mirė pirmas, sulaukęs 83 metus. Taip kava tapo Švedijos tautiniu gėrimu.

Be to ir rastas ilgo gyvenimo normos santykis tarp Skandinavijos gyventojų, kurie yra užkietėję kavos gėrėjai ir Anglijos, kurie įprato gerti arbatą: Vidutinis skandinavas ilgiau gyvena negu vidutinis anglas.

targiją ir net depresiją. Kai daug drėgmės ore reikia saugotis nedirbti ilgai lauke ir neužsiimti bet kokių sunkiu darbu, kuris labai vargina.

Išbėrimas nuo karščio irgi gali būti labai nemalonus, tai kartais vasaros karščio priedas mums. Tokį raudoną niežtinį išbėrimą ant odos sukelia prakaito liaukų kanalo užblokavimas. Storas sluoksnis saulės kremo gali pabloginti padėtį, arba nuolatinis odos kontaktas su šiltais, suprakaitavusiais drabužiais.

Geriausias gydymas tokiu atveju, tai leisti odai nudžiūti. Calominis skystis paprastai greitai išbėrimą pašalina. Galima atsigaiivinti šaltais dušais, pudra, oro vėsinimu ir lengva, laisva apranga.

Karščio spasmos, mėšlungis būna labai skausmingi. Jie atsiranda nuo druskos praradimo ir didelio prakaitavimo. Muskulų spazmos gali sukaustyti kojas, rankas ir kartais krūtinę ir vidurius.

Taip atsitinkant, reikia atsigulti šaltoje vietoje ir gerti druskos vandenį - vieną šaukštelį į stiklą. Rimtesniu atveju ieškoti daktaro patarimo. Muskulų spazmą galima palengvinti minkant sutrauktą muskulą.

RIZIKINGAS KELIAS Į ODOS RUSVUMĄ

Oda yra mūsų kūno apsauga prieš išorės įtaką ir ji pakelia daug skriaudos apsaugodama mūsų kūną nuo žalos.

Daug skriaudos tenka odai nuo saulės, kurios spinduliai nebūnant odos, galėtų padaryti didelę žalą švelniai kūno sudėčiai. Protingas būdas gražiai nuo saulės nurusti yra iš lėto.

Jeigu mes gulime plažė ir galvojame, kad per daug nudegsime, tai be abejoj taip ir įvyks. Jeigu gulėsime neapsisaugoję vidudienio saulėje daugiau negu 30 minučių, tai tikrai nudegsime, nors ir negalvotume taip.

Smulkus saulės nudegimas gali sukelti šalčio purtymą, temperatūrą, inkstų uždegimą, vėmimą ir disorientaciją. Taip pat gali išaukti odoje pūsles, kurios gali gauti infekciją ir po to pasilikti randai.

Smarkiai nudegus, skubiai reikia ieškoti mediciniškos pagalbos, bet daug geriau yra šitą problemą iš anksto išvengti.

Atsargumo dėliai galima naudoti saulę filtruojantį ir saulę blokuojantį, mūsų odos rūšiai tinkamą apsaugos kremą. Eidamos į saulę nešiojime skrybėlę. Po kiekvieno plaukiojimo uždėkime stipresnį apsaugai dar kartą kremą. Negulėkime saulėje valandomis be odos apsaugos.

Nuo stipraus saulės nudegimo oda ima luptis ir neįmanoma to išvengti. Sausame klimato drėkinimo kremas palengvins odos įtampai, sušvelnins duriantį jausmą nudeginimo vietoje, bet negali apsaugoti odos lupimosi - niekas to negali pakeisti.

Joms Dievas yra Tėvas ir Motina

Prie Marijos Nekalto Prasidėjimo Tautinės šventovės Vašingtone praėjusiais metais sesuo Therese Kane stojo prieš savo viršininką. Jos per televiziją perduotas prašymas, kad Popiežius svarstyty galimybę moteris įjungti į visas bažnytinės dvasininkijos pareigas. Toks pareiškimas buvo pirmas katalikų moterų gyvenime.

Šiandien sesuo Therese Amerikos konferencijos vyresnioji viršininkė yra laikoma Senojo Testamento sąvoka - pranaše. Ji reikalauja pakaitos egzistuojančioje brolijoje.

Lygybė

Katalikų Bažnyčią vistiek negalima laikyti lygios galimybės darbdaviu. Vien tas, taip pat kartu į lyčių skirtingumą atsižvelgimas liturgijoje kankina daugelį feminisčių vienuolių ir nesuskaitomą daugybę pasauliečių moterų.

Mažiausiai 7% iš 128.000 Amerikos vienuolių priklauso organizacijoms, kurios reikalauja lygių galimybių moterims ir įvairioms socialinių teisių programoms.

Aktyvistės vienuolės greta žydų, protestantų, musulmų ir evangelikų yra vienodoje situacijoje.

Jos visos giliai pergyvena dėl sunkiai suprantamo lyčių skyrimo daugelyje religinių organizacijų. Jo kiu būdu jos nenori atsisakyti savo religijos. Problemos pagrindas yra pagal Pirmosios Ministerijos Sąjungos, bažnytinės kongregacijos San Francisco bendradarbis - Brita Gill, kad čia yra kalbos ir simbolio sprendžiamas klausimas.

"Krikščionių tikėjimas žiūri į Dievą kaip į vyrą ir kalba su juo vyriška lytimi, apsupta jį vyriškais simboliais", taip ji aiškina, - toks visapusiškas, vyriško Dievo supratimas yra labai ribotas be pilnumo.

Mus verčia atskleisti mūsų galvojamą būdą apie Dievą. Dievas

matomas abejojose lytyse, kaip Jis ir Ji, motina ir tėvas, antgamtinis ir nuolatinis, pastovus, neribotas - plėtotėje.

Kai kurios aktyvistės vienuolės jaučia, kad jos turi būti kunigais, kitoms tik rūpi, kad išvengtinas

APSAUGOKIME SAVO PLAUKUS

Vasaros saulė šviečianti ant mūsų neapdengtų plaukų gali nublukinti jų spalvą ir išdžiiovinti kiekvieną pavienį plauką ir padaryti juo labai trapius.

Druska jūros vandenyje taip pat turi džiovinimo ypatybę, neatsilieka ir chloras baseine. Ir vėjas niokojančiai žaidžia su plaukais.

Norint išlaikyti gerą plaukų stovį, po kiekvieno išplovimo reikia naudoti taip vadinamą "conditioner". Priešingai daugelio žmonių nuomonei, nesvarbu kaip dažnai mes savo plaukus plauname, tik svarbu, kad kiekvieną kartą po plovimo naudotume gerą "conditioner".

"Conditioner" su proteinu yra geras. Jis apdengia plauką plonu sluoksneliu nematoma plėvele ir jis taip pat pastorina plauką. Kiti su alyvomis ar specialiu balzamu duoda natūraliai sausiems plaukams žibėjimą.

Kas daug maudosi turi vengti plaukų džiovinimo, nes jis padidina plaukų trupėjimą.

Jeigu atsiranda plaukų galūnių skilinėjimas ir plaukai driekiasi, tada vienintelė išeitis yra galūnes nukirpti. Ypatingai vasaros metu patartina reguliariai plaukus pa-

tarptų galimybę moterims, o dar kitos galbūt jaučia galimą galutinį atvejį - moteriai būti išrinktai Popiežiumi.

Romos katalikų priešinimasis moterų įšventinimui į kunigus, gal, sako vienuolės, priklauso dalinai nuo trūkumo istorijoje tokiose rolėse moterų.

kirpti, tas yra geras plaukų apsaugos būdas.

SAUGOKIMĖS VĖJO

Vėjas gali sustiprinti saulės veikimą, todėl būriuojant, vaikščiojant atvirame ore, lošiant tenisą ar golfą, visada patartina užsidėti apsaugai kremą, kuris turėtų ypatybę prilipti prie odos. Vėjo nudegimą reikia gydyti atsivėsiniu, apšauti alyva arba skysčiu nuo saulės nudegimo ir nenaudoti muilo.

Sutrūkusios lūpos yra kita problema. Saulė, vėjas ir šaltis gali iššaukti dehidraciją. Specialūs riebių lūpoms pieštukai, naudojant juos reguliariai, gana gerai apsaugo, bet geresnio gydymo kremą reikia pasirinkti, jei žala jau padaryta.

Vasara yra laikas basoms kojoms ir sandalams, tai neapleiskime savo kojų ir kojų pirštų nagų. Reguliari kojų priežiūra išlaikys kojas gerame stovyje. Nepamirškime, kad basomis kojomis vaikščioti po plažą yra vienas iš geriausių sportų kojoms. Jos buvo uždarytos batuose didesnę metų dalį, tai pajusti smėlį netik malonu, bet jis duoda visiems kojų muskulams gerą treniruotę.

Alisa

ŠEIMININKĖMS

KALAFIORAS ARBA ŽIEDINIS KOPŪSTAS

Kartu su daugeliu daržovių rūšių, kalafioras turi mažai kalorijų. Didžiausia maistingumo vertė yra jo aukštas vitamino C ir G kiekis.

Geros kokybės kalafiorą reikia ieškoti su šviežiais, žaliais lapais aplink kietą galvą, kuri turi būti balta arba šviesiai kremavos spalvos. Palaida atdarų žiedų grupė, kuriuos palietus jaučiasi minkštumas, yra praugimo ženklas.

Kalafiorą reikia neperilgai virti. Netik, kad pervirtas nebus skanus valgyti, bet prarandame ir vertingus vitaminus. Kada kotas paspaustas jaučiasi suminkštėjęs, kalafioras geras valgymui. Pagerinimui spalvos ir skonio, galima padėti šaukštelį citrinos rūgšties.

GLAZURUOTAS KUMPIŠ

8 sv. virto kumpio, 2 puod. obuolių sunkos (cider), 2 šaukštai sausos muštardos, šviežiai maltų juodų pipirų, 1/8 puod. rudo cukraus, 1 apelsino tarkuota žievelė, 15 oz. dėžutė ananaso riekučių.

Kumpį reikia įdėti į kepimo indą ir užpilti obuolių sūka. Kepti karštoje krosnyje 1 val. dažnai apipilant kepamu skysčiu. Muštarda, pipirus ir šaukštą skysčio iš pečiaus sumaišyti ir apšauti kepamą kumpį. Cukrų sumaišyti su apelsino tarkuota žievele ir užbarstyti ant kumpio. Temperatūrą padidinus iki 425° gražinti kumpį į pečių apie 20 min. ar kol pageltonuos. Išėmus iš pečiaus uždėti ant lėkštės ir padekoruoti su ananaso griežinėliais.

„Ateities“ įnašas į Liet. kultūrinį gyvenimą

(Tęsinys)

"Draugijos" priedu 1911 m. vasario mėn. išleistame "Ateities" pirmame numeryje Dovydaitis pasiskelbė katalikiškojo sąjūdžio deklaraciją, pavadintą "Trys pamatiniai klausimai". Pirmame klausime - kas mes esame? - Dovydaitis pasisako už teizmą, krikščionybę bei katalikybę, antrame - ką matome aplink save? - atsiriboja nuo ateitinės kultūros krypties, kuri neturi atramos moksle ir neša grėsmingą anarchiją socialiniame ir doriniame gyvenime, ir trečiame klausime - ko mes siekiame? - pabrėžia reikalą, priėmus kartą krikščionybės pagrindą, gyventi krikščioniškai ir visą gyvenimą atnaujinti Kristuje.

Ši deklaracija atribojo vertybes, vienas iškėlė ir suvedė į savo centrą, kitas atmetė. Toks vertybių atribojimas buvo esminiai reikalingas ypač tame galvojamame chaose, kuris jau buvo palietęs besimokantį jaunimą.

Į šią deklaraciją atsiliespė ir Antanas Smetona "Viltyje", - "Naujų srovių kova buvo nukreipta prieš religiją. Lietuvių daugumas yra katalikai, tad kovojama de facto prieš katalikybę. Katalikų aktyvumą religija nėra koks iš metų išėjęs pinigais, kurio vertė matuojama vien praetis saiku. Religija tai gyvas da-

lykas, gyvas šaltinis, ji net sau tikslas, kaip visuomet buvo, yra ir bus".

Deklaracija atribojo ne tik vertybes, bet ir žmones. Faktiškai tą atribojimą buvo padariusi materialistinė - nihilistinė pasaulėžiūra, bet ligi tol nebuvo ryškaus antrojo poliaus. Nebuvo drąsos nei ryžto išeiti atviro kovon prieš nihilistus. Tik po deklaracijos katalikų sąjūdis atsistojo ant kojų ir pradėjo sparčiai augti skaičiumi ir dvasia.

Ateitininkų dinamika pasidarė tokia gyva, kad dėl to ėmė jaudintis vadinamieji "pirmieiviai", bandę ateitininkus pritrenkti bedievių senais argumentais, kad katalikybė esanti pažangos stabdis, kad šviesus žmogus negali lenktis Dievui ir t.t. Pasišiaušė prieš ateitininkus ir viltininkai pradėję aiškinti, kad būti kataliku užtenka dviejų dorybių - teisingumo ir galestingumo, kad jei ateitininkai taip supras savo katalikiškumą, tada mažiau pažels tautinę vienybę ir neatstums nuo savęs kairiųjų. Užtenka katalikais būti savo širdyje, o gyvenimas tegu eina tautinėje dvasioje, kaip tai daro progresistai su "Aušra" ir "Varpu".

Zodžiu, dėl ateitininkų iškilo didelis sujudimas ir plati polemika spaudoje, prie kurios, deja, dėl ri-

boto laiko negalime ilgiau sustoti.

Tai buvo katalikiško sąjūdžio organizacinis laikotarpis, ateitininkai surado savo veiklos ir gyvenimo pagrindus ir turėjo išsikovoti sau vietą mūsų tautoje. Kaip daro miške kiekvienas medis norėdamas iškelti savo viršūnę į saulę. Tada į ateitininkus atėjo Stasys Šalkauskis, kuris Sveicarijoje baigęs filosofijos studijas domėjosi religijos ir kultūros derinio problemomis. Šalkauskis buvo pirmasis mūsų kultūros filosofas. Toje filosofijoje esančios trys plotmės - prigimtinė, kultūrinė ir religinė. Prigimtis yra žmogaus veikimo pagrindas, kultūra yra priemonė, o religija tikslas. Religija duoda kultūrai aukščiausią normą ir idealą. Religija suteikia prasmę prigimčiai ir naują reikšmę kultūrai.

Kitas jo planas buvo suderinti Rytų ir Vakarų kultūras ir tai pritaikinti Lietuvai. Rytai, pagal Šalkauskį, atstovauja intuityvą, vaizdingumą, kontempliaciją, o Vakarai - racionalumą, valingumą, akciją. Rytiečiai daugiau pergyvena, o vakariečiai daugiau tyrinėja. Rytų gyvenimas nešamas gaivalingumo, o vakariečių sąmoningai organizuojamas. Šalkauskio mintis buvo derinti Lietuvoje tas priešingybes, kurias išskiria Rytai ir Vakarai.

(Bus daugiau)

IŠEJIMAS

Kol sveikas yr' laikas —
Maldelei suklupek, —
sutelki svajones ir savo mintis,
atminęs močiutę
uždėki žvakutę
jinai tau į laimę atvėrė duris.

Malda grįški kelią
lig kapinių šlaito, —
už brolius ir seses už savo
draugus
už savo Tėvynės
tą varganą dalią
nors vienas atodūsis lengvesnis
jai bus.

Nuvirsim visi mes,
lyg grybai supuvę
nuo samanų vyno, nuo sotumos,
galbūt nėsėspėsim
pakelti kepurės,
keliaujant namole per laukus
sutemos.
Piligrimė

Mokslo metų užbaigimas Adelaidėje

Ištisus metus kiekvieną šeštadienį Lietuvių Namuose skamba vaikų balsai, LK Centre antrąjį aukštą (kuriame yra mokykla) su pirmuoju aukštu jungiančiuose laiptuose trepsį smulkūs žingsniukai, tačiau viešumai mūsų lietuviškos mokyklos tepasirodo tik kartą metuose - mokslo metų užbaigtuvių parengimu.

ALB Adelaidės savaitgalio mokykla pabaigtuvių vakarą Lietuvių Namuose suruošė gruodžio 5 d. tradicine, Lietuvoje praktikuota programa, kurioje mokiniai pasirodė savo pažanga lietuvių kalboje ir kitus sugebėjimus.

Mokyklos vedėjas Vl. Statnickas savo pranešime pasidžiaugė mokyklą lankančiais 40 vaikais ir metų laikotarpyje atsiektais mokymo rezultatais. Mokinių pasirodyme, kuriame pranešėjais buvo D. Pociūtė ir B. Stalbatė, V, VI ir VII skyriai suvaidino B. Vaivorytės scenos vaizdelį "Geriejų darbėliai", kuriame sceninius sugebėjimus parodė, D. Kalibataitė, G. Starinskaitė, A. Starinskas, D. Pociūtė, N. Lloyd, D. Paškevičius ir E. Gudaitis.

Vaikų darželio "didieji" A. Pretty, K. Dryžaitė, L. Verbylaitė, V. Dumčiūtė, J. Pocius, M. Pyragius ir A. Gent pasitikinčiai ir garsiai atliko savo numerius. I ir II skyriaus vaikai - D. Gudaitytė, L. Sansone, A. Gent, T. Pyragius, M. Page - Henify, I. Dumčiūtė, V. Milen, N. Gudelvtė ir J. Lloyd pasirodė su žaidimais, palydėdami juos lietuvišku žodžiu.

Eilėraščius deklamavo: III skyriaus - L. Kelertaitė, N. Bernaitytė, G. Daugalis ir R. Daugalytė, IV skyriaus - A. Paškevičiūtė, K. Gudelytė, vaizdelį "Stebuklinga žolė" perdavė R. Pociūtė ir A. Bernaitytė, V skyriaus - G. Starinskaitė ir D. Kalibataitė. Jaunoji solistė N. Lloyd užbaigtuvių programon nuotaikingai įsijungė savo daina. Jaunesnieji mokiniai, paruošė ti Br. Sabeckio, pašoko trejetą tautinių šokių, VIII ir IX skyriaus D. Pociūtė, A. Starinskas ir B. Stalbatė paskaitė savo rašinius, iš kurių labiausiai vykęs buvo D. Pociūtės "Tik sapnas".

X skyriaus R. Willenbrecht gražia lietuvių kalba paskaitė savo referatą "Kelias į Lietuvos nepriklausomybę", o taip pat nuotaikingai pagrojo akordeonu. Pianinu Mozarto menuetą skambino D. Pociūtė. Mokinių choras, paruoštas C. Paliulienės ir jai pritariant pianinu, padalnavo penketą dainų. Skyrių pasirodymus paruošė skyrių mokytojai, bet jie scenoje nepasirodė ir jų pavardžių nebuvo vakaro programoje.

Vieninteliam mokyklą baigusiam Romui Willenbrecht Apyl. valdybos pirm. C. Zamoiskio buvo įteiktas pažymėjimas ir dovanos. Tėvų komiteto vardu E. Willenbrecht padėkojus vedėjui ir mokytojams, salėn atžygiavo pilnu dovanų maišu nešinas Kalėdų senelis. Vedėjo padėkos žodžiais ir Lietuvos himnų užbaigtas vakaras toliau buvo tęsiamas Tėvų komiteto mokiniams ir mokytojams paruoštomis vaišėmis.

Šv. Kazimiero lietuvių mokykla LK Centre mokslo metų užbaigimą suruošė gruodžio 12 d. LK Centro

salėje. Mokyklos vedėja E. Varnienė savo atidaromoje kalboje atskleidė mokyklos vargus ir džiaugsmus, pareikšdama entuziastišką viltį, kad mokykla, atsijauninusi jaunais mokytojais, su pasitikėjimu žvelgia į ateitį, kurioje tėvai supras mokyklos reikšmę lietuviškumo ugdyme savo vaikuose ir juos atsiųs lietuviškon mokyklon.

Užbaigtuvių vakaro programos pagrindą sudarė mokytojų Sietyno Kubiliaus ir Roberto Vitkūno parašytas didaktinis vaidinimas "Prarasta širdis", kuriame buvo įjungti visi mokyklos mokiniai: Marytė - A. Baltutytė, pelės - A. Petrėnas ir A. Binkevičius, katės - A. Millen, K. Cavil, E. Petrėnaitė, L. Jablonskytė, R. Petrėnaitė, P. Petrėnaitė, L. Jablonskytė, D. Cavil, L. Smith, D. Smith, Brisius - J. Kazla, Juodis - B. Morkūnas, Margis - N. Cavil, lokys - A. Dundas, čigonai - visi mokiniai.

Jau daugelio metų patirtis rodo, kad vaidinimas, savyje apjungdamas lietuvišką žodį, dainą ir šokį, yra pats mėgstamiausias vaikų pasirodymų būdas. Vedėjos E. Varnienės režisoringi sugebėjimai dėka kiekvienais metais tie vaidinimai praeina su gražiu pasisekimu, suteikdami mokyklos vaikams sceninio džiaugsmo, o tėvams ir kitiems suaugusiems - malonaus pasigėrėjimo.

Mokyklą užbaigusiemis Andriui Dundai ir Jonui Kazlai įteikus pa-

žymėjimus ir dovanas, jiems tarus padėkos žodžius mokytojams, šv. Kazimiero lietuvių mokyklos globėjas klebonas kun. A. Spurgis nuosirdžioje kalboje pasidžiaugė mokyklos metų darbu. LK Moterų draugijos pirm. T. Gasiūnienė šiltu žodžiu dėkojo mokytojams už lietuviško žodžio įdėjimą į vaikų lūpas ir Draugijos dovanėlėmis apdalinę visus mokinius. Į pakilią nuotaiką savo džiaugsmingais linkėjimais ir premijų įteikimu išjungė "Ramovės" pirm. V. Vosylius. Ilgesnė ir nuosirdžią kalbą pasakė ALB Adelaidės apylinkės valdybos pirm. C. Zamoiskis pabrėždamas, kad Bendruomenės ateitis yra lietuviškų mokyklų ir susipratusių tėvų rankose. Tėvų vardu padėkos žodžius pasakė ir mokytojams dovanas įteikė V. Baltutis.

Mokslo metų užbaigime ir po to Tėvų komiteto paruošiose vaišėse dalyvavo Pietų Australijos švietimo departamento inspektorius etnikų mokykloms, ALB Adelaidės savaitgalio mokyklos vedėjas ir didelis būrys tėvų bei žiurovų, kurie E. Varnienės paruoštų vaidinimų nepraleidžia jau daugelis metų.

Taip Adelaidėje buvo užbaigti 1981 mokslo metai. Ziūrint į abiejose mokyklose sparčiai mažėjantį mokinių skaičių, tėvams ir mokyklai išlaikantiems gal jau pats laikas pagalvoti, ar ateinančiais mokslo metais reikia steigti trečią mokyklą, ar esamas dvi sujungti į vieną.

Pr.P.

NEWCASTLE KRONIKA

Šeimų susitikimai švenčių proga

V. Barštienė susilaukė savo dukrų Viktorijos Kristensen, Janinos Vaboliienės ir Zinos Zakaraskienės su jų gausiomis šeimomis ir sūnaus Juozo, Viktorija ir Zina su šeimomis ir Juozas gyvena čia pat Newcastle, išskyrus Viktorijos sūnų Steen, kuris su žmona atvyko iš Pertho, o jos duklė Veronika, žinoma menininkė, iš Sydnejaus. Janina su sūnum Ramūnu atvyko iš Adelaidės, gi jos sūnus Sarūnas iš Brisbanės. Kūčių vakare suvažiavė trys generacijos - viso 18 asmenų - susėdo prie vaišingo Viktorijos ir Ewalo Kristensen stalo ir praleido džiaugsmingą, ilgai šiai šeimai prisimintiną vakarą.

Zinos ir Henriko Zakaraskų

Sidabrinė sukaktis

Kalėdų antrą dieną Zina ir Henrikas Zakaraskai atšventė savo vedybų sidabrinę sukaktį (25 m.). Šalia jau anksčiau minėtų Veronikos Barštienės šeimos svečių, vaišingame priėmime atžymėti šią vedybinę sukaktį iš Sydnejaus atvyko Henriko tėvas Balys Zakaraskas, Anų ir Burokų šeimos. Taip pat svečių tarpe buvo daug vietinių Zinos ir Henriko šeimos draugu. Laimingo ir darnaus šeimos gyvenimo ateičiai suaktuvinkams.

Naujųjų Metų sutikimas

Naujųjų Metų išvakarėse Apylin-

kės valdyba surengė labai šiltą ir jaukų vakarą Liuteronų parapijos salėje. Gausiai susirinkę svečiai su šeimomis ir draugais erdvoje ir gražiai parengtoje salėje, grojant l'etro Kuto gerai disko muzikai, turėjo puikią progą draugiškoje nuotaikoje palydėti senuosius metus ir sutikti naujuosius. Atėjus Naujųjų Metų valandai Valdybos Pirmininkas pasveikino svečius ir buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

Valdyba dėkoja visiems praturtintiems loteriją (turėta apie 20 laimikių) savo dovanomis. Elektronikos studentas Petras Kutas šį kartą ne tik puikiai valdė disko instrumentus, bet taip pat plokštelių parinkimu sugebėjo prisitaikinti prie šokėjų nuotaikos ir pageidavimų.

"Newcastle Herald", aprašydamas Naujųjų Metų sutikimo įvykius, labai gražiais žodžiais išryškino lietuvių pobūvio tautinių tradicijų ir melodijų nuotaikoje šį gražų vakarą. Taip pat sekantią dieną šio laikraščio leidinyje buvo įdėtos net dvi nuotraukos iš lietuvių pobūvio.

Lietuviškos pamaldos

Kalėdų antrą dieną Newcastle atsilankė kun. P. Martūzas ir aukėjo šv. Mišias St. Lauryno katalikų parapijos bažnyčioje, Broadmeadow. Svečias kunigas pietums buvo pakviestas Donatos ir Alfonso Bajorių šeimos.

A.S.

Adelaidės kronika

LK Moterų draugijos LK Centre suruoštos Kūčiose dalyvavo 86 asmenys. Akiai ir gomuriui skoninga vakarienę pravedė I. Pusdešris. Klebonui kun. A. Spurgiui sukalbėjus maldas ir prisiminus parapijos ir šeimų mirusiuosius, jautikioje nuotaikoje pagiedota kalėdinių giesmių ir šeimyniškai pabendrauta.

Adelaidės kronikoje (gruodžio 5 d. numeryje) paminėtas a.a. Jonas Rackus, kaip buvo parašyta "A.L. Ziniose", daugelį metų dirbo Adelaidės apylinkės kontrolės komisijoje ir buvo uolus Adelaidės lietuvių sąjungos veiklos talkininkas.

XV-tame ALK Federacijos suvažiavime Adelaidę atstovavo: klebonas kun. A. Spurgis - šv. Kazimiero lietuvių parapija, Pr. Pusdešris - Parapijos Taryba, R. Kubilienė, A. Kaminskienė ir S. Pusdešrienė - LK Moterų draugija, dr. V. Bardauskaitė, J. Stepanas ir K. Varnas - Ateitininkus sendraugius, E. Varnienė - šv. Kazimiero mokyklą, S. Kubilius - ateitininkiška jaunimą.

Sausio 16-tos dienos lietuviška radijo valanda ištisai buvo skirta Melbourne įvykusiame Federacijos suvažiavimui. Valandoje, kurią paruošė Pr. Pusdešris, buvę suvažiavime Adelaidės atstovai pasakojo savo išpūdžius.

Po švenčių gyvenimas LK Centre vėl grįžta į normalias vėzes. Sausio 17 d. LK Moterų draugija pradėjo duoti sekmadienio pietus, kurie dideliame būriui parapijiečių sudaro mielas progas ilgiau pabūti LK Centre, pabendrauti ir tuo pačiu prisidėti savo skatiku prie Moterų draugijos kilnios veiklos.

Sekmadienį, sausio 10 d., sumą aukėjo ir pamokslą šv. Kazimiero bažnyčioje pasakė kun. P. Martūzas. Jis apsisitojė LK Centre, Adelaidėje viešėjo keletą dienų.

Sekmadienį, vasario 7 d. parapijos vasarvietėje "Baltija" įvyksta **Baltijos Diena**. Autobusai iš LK Centro išvyksta tuoj po 11 val. pamaldų. Vasarvietėje - nuotaikingas piknikas, pasimaudymas Christies Beach jūroje ir kitos pramogos. Išvyką ir Baltijos dieną ruošia Parapijos Taryba. Juo būsim daugiau, tuo bus įdomiau.

DLK VYTENIO SAULIŲ KUOPA MELBOURNE SKELBIA:

Kurkime tik lietuviškas šeimas! Piršlys "Vytenis" padės Jums surasti lietuvių kilmės pageidaujama asmenį net ir kituose kontinentuose. Todėl kas ieško gyvenimo draugo ar draugės, rašykite "Vyteniui".

Pridėkite trumpą biografiją bei ko pageidaujate. Paslaptis bus išlaikyta. Laiškus rašykite lietuviškai arba kokia kalba jūs galite. "Vytenio" išlaidoms padengti atsiųskite \$ 20 čekį.

"Vytenis", Box 4861
Melbourne 3001,
Victoria, Australia.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

FUNERALS OF DISTINCTION PTY. LTD.

17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, NSW.

Tel. 724 5408. Veikia visas 24 valandas per parą.

Printed by "Tėviškos Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031.

Published by Mr. Valentinas Čičauskas, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 38 Coghlan St. Niddrie Vic. 3042.

I Š M Ū S Ū P A R A P I J Ū

MELBOURNAS

Šiais metais rekolekcijas praves Religinės Šalpos tvarkytojas kun. Kazimieras Pugevičius iš New Yorko. Melbourne jos bus kovo 26, 27, 28 dienomis. Tom dienom pasistenkite nedaryti kokių nors parengimų

Vaclovo Kilčiausko laidotuvių metu už jį šv. Mišias aukojo: V. Savickas, Rakūnienė, J. V. Liubevič, A. Vailionis, J. Leknius, P. Alešūnienė, S. Fišerienė, M. Kliukas, P. Naujokaitis, O. Kazlauskienė, M. Bruneizeris.

Parapijai aukojo:

\$ 100 - S. P. Pažereckai, \$ 80 - J. Čiurinskai, po \$ 60 - V. Urmelis, M. S. Tamašauskas, K. Rasinskas, po \$ 50 - P. Morkūnas, J. Serapinas, F. Gužas, V. Pažereckas, P. Vaičaitis, J. Vaitkus, V. Maleckas, \$ 40 - A. Bakaitis, po \$ 30 - P. Naujokaitis, B. Beržanskas, A. S. Gabas, J. Mikštas, J. Jakus, po \$ 20 G. Bražionis, V. S. Jeršovas, S. Balsys, D. Milašius, S. Fišerienė, \$ 15 - P. Sėkas, \$ 10 - O. Liubinienė, \$ 5 - B. Prielaidienė.

Visiems aukotojams nuoširdus aciu.

Kun. Pr. Vaseris

SYDNEJUS

Naujų Metų proga kun. Pr. Butkui Britanijos karalienė Elzbieta II suteikė ordeną - Member of the British Empire - MBE. Šia proga jis gavo daug sveikinimų.

Telegrama sveikino:

Malcolm Fraser, John Carrick, monsignor Ian Burns ir Bill Wright - Stanmore, Leut. Antanas ir Laima Drovė su šeima iš Pertho, A. M. Reizgiai, P. V. Antanaičiai, Marričville.

Laiškais sveikino:

I. K. Lindenmayer - Acting office of the Secretary, Canberra, Senator M. E. Lajovic, Commonwealth Parliament offices, Chifley Square Sydney, Rev. monsignor G. M. Crennan, P. A. OBE Imperial Director Federal Catholic Immigration Committee vice President ICMC, The Joint Baltic Committee, Rev. Fr. Eris Tierney - parish priest Morlake, Rev. Brother C. Williams St. Patrick's Goulbourn, Ona Baužienė, John Dowd, MP, Leader of the Opposition, Marina ir Laurie Cox su šeima, Pajauta ir Juhani Pullinen ir šeima, Jokantų šeima, Ian Macphee, minister for Immigration and Ethnic Affairs, James A. Clough MP, member for Eastwood. Parlament NSW., J. E. Cerniauskas - parapijos atstovas Wollongong.

VASARIO 16 SYDNEJUJE

Bus atkelta į vasario 14 d. Tad vasario 14 d., sekmadienį, iškilmingos pamaldos už Lietuvą ir kovojusius už jos laisvę Lidcombe St. Joachim's bažnyčioje 11.30 val. Pamaldose "Dainos" choras vad. Br. Kiverio išpildys lietuviškas giesmes. Organizacijos kviečiamas su savo vėliavom, palyda bei visais nariais. Ypatingai kviečiamas jaunimas priimti šv. Komuniją už Lietuvą ir jos jaunimą, kad Viešpats laimintų jų ryžtingą kovą už Tėvynės ir Tikėjimo laisvę! Išpažinčių bus klausoma nuo 10 val. Antroji rinkliava bažnyčioj šv. Kazimiero Kolegijai Romoje. Prieš ir po pamaldų galima bus įteikti aukas Tautos vadavimui per Tautos Fondo atstovus aukų lapais. Antroji minėjimo dalis įvyks Lietuvių Namuose Bankstowne. Maloniai kviečiami visi lietuviai.

Kun. P. Butkus, MBE

DAR VIS KURIAMĖS

Po daugelio klajonių ir vargų Stefanija Irena ir Mark Gintalai sukūrė jaukų lizdelį St. Mary's. Sausio 14 d. kun. P. Butkus pašventino jų gražų mūrinių namą - linkėdamas Dievo palaimos dienių darbuose, o nepamiršti ir brolių laisvės kovose. Irena Gintalaitė bus visi aktyvi ateitininkė ir "Dainos" choro dalyvė kviečiama ir iš tolimo St. Mary vis būti mūsų aktyvo eilėse. K.P.B.

MELBOURNAS

Australijos Dienos proga Nunawading savivaldybė ruošia festivalį, kuriame šalia pramogų bus ir įvairių tautybių Tautodailės paroda. Lietuviams atstovauti jau ne pirmą kartą pakviestas mums savo darbais gerai žinomas V. Jeršovas. Paroda įvyks sausio 26 d., antradienį, nuo 3 val. iki 7 val. p.p. Lietuviai kviečiami atsilankyti.

P R A N E Š I M A S

LSST Melbourne DLK Vytenio šaulių kuopos valdyba šaukia eilinį susirinkimą sausio 31 d., sekmadienį, Lietuvių Namuose 2.30 val p.p. Bendruomenės salėje, II aukšte. Pageidaujama visiems dalyvauti. Bus aptariama Vasario 16 dalyvavimo tvarka, kovo 14-tos dienos - Vėliavos šventinimas, iškilmingos vakarienės paruošimas. ir t.t.

Kuopos Pirmininkas S. Lipčius

Palaidotas Jonas Mulokas

Sausio 17 d. Melbourne mirė Jonas Mulokas, 90 metų amžiaus. Palaidotas sausio 21 d. Springvale kapinėse.

Jonas Mulokas yra rytų aukštaitis, gimė 1892 m. vasario 8 d. Papilio valsčiuje. Baigęs Pandėlio pradžios mokyklą, privačiai ruošėsi gimnazijos egzaminams. Tuo tarpu mirė jo tėvelis ir taip Jonui teko likti prie ūkio darbų. Nepriklausomybės metais Jonas jau Papilio viršaitis, o 1920 m. Žemės ūkio ministerijos Biržų apskrities įgaliotinio pavaduotojas. Po trejetos metų jis jau Žemės Tvarkytoju taip pat Biržų apskrityje. Tuo metu buvo vykdoma žemės reforma. Čia Jonas Mulokas nemažai pasidaravo. Taip jis liko artimai pažįstamas su prel. Krupavičium, kuris tuomet vykdė tą žemės reformą. 1927 m. jis buvo išrinktas į Biržų apskrities valdybą ir 1928 m. apdovanotas Gedimino ordinu. Nesėkmė jam prasidėjo 1931 m. Pavasarininkų kongrese Biržuose policija nutraukė posėdžius, o Jonas Mulokas tuomet paraginomis visus eiti į bažnyčią pasiūlyti. Si eisena buvo paskaityta demonstracija prieš valdžią. Taip Jonas Mulokas buvo nubaustas šešim mėnesiam ir darbo stovyklą Varniuose. Čia atsėdėjęs 5 savaites, buvo paleistas. Grįžęs į Biržus, jau darbo neturėjo, nes iš apskrities valdybos buvo atleistas. Per sikėlė jis dirbti į Žemės Banką Kaune (1934 m.). Čia jis buvo ūkių kainuotoju, nustatydavo, kiek gali bankas ūkiui skirti paskolas. Taip Mulokas mašina yra pravažiavęs visą Lietuvą. Paskutinio karo metu jis administravo valdiškus ūkius.

Vokietijoje gyveno Seligenstadt stovykloje ir dirbo lietuvių komite. Su Jonu Tįjūnu jis suorganizavo paminklinio kryžiaus pastatymą. Panaikinus stovyklą, šis kryžius buvo nuvežtas į Vasario 16-tos gimnaziją ir čia pastatytas kieme.

Australijoje Mulokas įsikūrė Melbourne. Nėlgi jam teko dirbti sunkius fabriko darbus, nes greit pasitraukė į pensiją. Aktyviai įsijungė į visuomeninį darbą. Atėjo tuoj į ALK Federacijos Valdybą, o netrukus pasidarė ir Tėviškės Aidų administratorius. Suorganizavo jis Krikščionių Demokratų Studijų klubą, rūpinosi Tautos Fondo atstovybės atstatymu Australijoje ir pats ėjo to Fondo Melbourne skyriaus pirmininko pareigas. Nuo pat Gyvojo Rožančiaus įkūrimo jis ėjo tos brolijos pirmininko pareigas. Bene porą metų yra buvęs Melbourne Apyl. Valdyboje. Parapijos Taryboje jis buvo ilgus metus, kol senatvėje pareiškė norą pasitraukti. Priklausė ateitininkam sendraugiam ir kurį laiką buvo moksleivių ateitininkų globėju.

Jonas Mulokas mėgo spaudos darbą. Jis yra išleidęs knygelę "Ūkio atstatymas", pasirašytą N. Kvietkelis. Kita jo nemaža studija yra išleista "Vilnius lenkų okupacijoje". Abu leidiniai spausdinti "Tėviškės Aidų" spaustuviėje. Yra jis paruošęs ir dar keletą studijų, kaip tai "Krikščionybės sąvoka", "Nusikaltimas ir atgaila", "Marijos Rožančius". Kai kurios ištraukos iš jo studijų yra spausdintos "Tėviškės Aidoose". Yra jis ir šiaip dar rašęs "Tėviškės Aidoose", o taip pat yra bendradarbiavęs "Tėvynės Sargė".

Jonas Mulokas buvo kruopštus, pareižingas, nepaprastai tvarkingas, be jokios klastos, tiesus žodyje.

džentelmeniškias, nepažeminantis kito ir išlaikantis savo principą. Iš pat jaunų dienų įsijungęs į visuomeninį ir politinį darbą, jį pamėgęs ir veik jam skyręs savo gyvenimo dienas. Tai lietuvis krauju gimęs tautai ir krikštu - Bažnyčiai.

Suteikus jam paskutinius sakramentus, dar kalbėjo, kad vasario 8 d. bus jam 90 m. Tačiau pavargusi širdis užgėso tik auštant sekmdienio rytui.

Rožančiui prie jo karsto susirinkimo gera šimtinė žmonių. Atsiveikimo kalbas pasakė ALK Federacijos pirm. Val. Čižauskas, Apylinkės Valdybos pirm. R. Semetas, At-kų Sendraugių pirm. A. Bakaitis, Gyvojo Rožančiaus brolijos pirm. P. Vaičaitis, Tautos Fondo reikalų užgėjas F. Ročius, Krikščionių Demokratų Studijų Klubo atstovas J. Aranauskas ir mirusiojo sūnus Vytautas. Kun. Pr. Vaseris nusakė mirusiojo gyvenimą ir pravedė rožančių.

Sausio 21 d. jo karstas lietuvių bažnyčioje. Mišių skaitymus atliko Parapijos Tarybos pirm. J. Jurgelaitis, aukos nešė velionio anūkės dvi Birutės, Jono ir Vytauto dukros Piila bažnyčia žmonių, daug ėjo prie šv. Komunijos. Po Mišių karstas palydėtas į Springvale kapines. Sermenim artimieji susirinko velionio sūnaus Vytauto bute, kur senatvės dienas velionis ir praleido.

Liūdesy paliko čia savo du sūnus - Joną ir Vytautą su šeimomis, o Lietuvoje jo dukte Birutė Sabaliauskienė ir žmona Pranė.

Išėkis, Janai, Viešpaties namuose!

Už Joną Muloką laidotuvių metu šv. Mišias aukojo: L. Kaladė, T. Bikulčienė, J. M. Venckai, P. Binukas, E. R. Semetai, J. S. Arai, A. Kimontas, A. R. Vyšniauskai, Val. Čižauskas, E. A. Bakaičiai, Baikauskas, V. Šarauskas, A. E. Tomkins, V. Miliauskas, Pr. Svambarys, V. Samulis, V. E. Stankevičiai, B. Mačiulaitienė, B. L. Padguskiai, A. K. Dienas, J. J. Petraičiai, V. A. Ročiai, D. Špokienė, M. Kazlauskienė, J. A. Grigaičiai, O. J. Bratiškai, J. Mikštas, P. Padagas, L. Z. Sadauskai, B. V. Židžiūnai, M. V. Žiogai, M. Z. Bumblys, Z. G. Mackevičiai, J. J. Simučiai, V. Sabaliauskas, J. E. Vaitkai, A. F. Ročiai, Karosienė, A. Tamošiūnienė, P. Ūsienė ir J. B. Tamošiūnai, T. J. Seliokai ir E. J. Balčiūnai, J. P. Vaičaičiai ir M. Biričienė.

Mirė mūsų ilgametis Parapijos Tarybos narys

A † A JONAS MULOKAS

Skiriame mes savo maldas už jį. Prašome, kad ir visa mūsų parapija atsimitų jį maldoje.

Gilią užuojautą reiškime jo sūnams Jonui ir Vytaui su šeimomis.

Parapijos Taryba

A † A VINCUI SIUKŠTERIUI

Adelaidėje mirus, širdingai užjaučiame jo žmoną Mariją, dukras Elena, Emiliją ir jų šeimas ir kartu liūdime.

Isabelė Daniškevičienė, O. ir J. Maksvyčiai, R. ir D. Gečiauskai, V. ir M. Broach-Maksvytis

Mirus mūsų ankstesniam ALK Federacijos nariui ir Tėviškės Aidų administratoriui

A † A JONUI MULOKUI

gilią užuojautą reiškime jo sūnams Jonui ir Vytautui su šeimomis.

ALK Federacijos Valdyba

Stovyklavo Džiugo Tuntas

"Dainų Stovykla" - taip buvo pavadinta "Džiugo" tunto skautų stovykla, įvykusi 1982 m. sausio 2-10 dienomis Gillwell Park stovyklavietėje, Viktorijoje. Joje dalyvavo apie 70 skautų ir skaučių, o per savaitgalį skaičius pakilo iki 95. Iš Sydnejaus buvo keli ir iš Adelaidės kelios skautės. Viena paukštytė, Teresėlė Šiaučinaitė net iš Tasmanijos buvo atskridusi. Vėliavos nuleidime sausio 9 d. dalyvavo net 109 uniformuoti asmenys. Tuntininkas s. Henrikas Antanaitis ta proga pareiškė, kad net tautinėse stovyklose nebūdavo tokio didelio skaičiaus dalyvių.

Stovyklai vadovavo v.s. Danutė Čižauskienė, ilgametė, visų mėgiama "Džiugo" tunto veikėja. Nors dar tik keli mėnesiai praėjo po jos vyro Stasio mirties, ji išlaikė giedrią nuotaiką ir tvirtai tvarkė reikalus per visą stovyklos eigą. Jai talkininkavo s. Narcizas Ramanauskas, eidamas išdininko ir viršininkės padėjėjos pareigas. Adjuvantu buvo paskirtas jūrų būdis Petras Kružas. Tunto dvasios vadovas kun. Pr. Dauknyas atvyko 2 kartus šv. Mišias aukoti.

Gavosi išpušis, kad stovyklai buvo labai kruopščiai pasiruošta. Kiek vieną dieną vyko skautiški užsiėmimai pagal iš anksto nustatytą planą. Užsiėmimams vadovavo vytiš Jonas Sakalauskas. Jis labai sėkmingai pravedė daug įvairių ir įdomių iškylių, pamokų ir žaidimų, kuriuose dalyvavo visi stovyklautojai. Jam padėjo kiti vyresnieji, kuriuos visus išvardinti būtų neįmanoma. Niekam nebuvo laiko nuobodžiauti. Daug buvo išmokta ir tuo pačiu linksmam praleistas laikas. Vieną dieną visi buvo autobusu nuvežti prie Emerald ežero, kur gražiai buvo praleista diena besimaudant ir bežaidžiant.

Virtuvėje dirbo Nijolė Kairaitienė, kuri stovyklos pabaigoje davė vyresnėms skautės įžodį ir tapo vyr. skaute. Jai padėjo Judita Dagienė ir taip pat į talką atėdavo būdis Algis Saženis bei kiti paskirti asmenys. Nenuilstamos virėjos, Nijolė ir Judita, maltingi stovyklautojus tikrai karališkai. Nesigirdėjo nė mažiausio nusiskundimo. Visuomet valgiai buvo laiku, ir ne tik skanus, bet ir gausūs. Nors joms teko kasdieną nuo 6 val. ryto iki vėlyvo vakaro dirbti, jos, kaip tikros skautės liko linksmos iki galo nerodydamos savo nuovargio.

Stovyklos daktaru pabuvo mediciną baigęs jūrų būdis Andrius Pranckinas. Kai jam reikėjo išvykti, jo postą užėmė būdis Ri-

mas Liubinas. Tačiau tenka džiaugtis, kad rimto susirgimo nepasitaikė.

Ūkvedžio pareigas turėjo būdis Algis Vaitiekūnas. Jam padėjo būdžiai Rimas Liubinas ir Sigitas Eimutis. Algis savo "Combi" automobiliu reguliariai važinėjo, pristatydamas reikalingus maisto produktus. Pagrindinį maistą pradžioje stovyklos pristatė A. Kaladė, kuris turi maisto parduotuvę Yea miestelyje.

Stovyklos prisiminimus įamžinti ir stovyklautojus rašyti paskatinti apsiėmė vyr. skautė Jieva Ariėnė. Ji suredagavo laikraštį "Dainų Aidą". Neturint duplikavimo priemonių, išėjo tik viena kopija.

Jauniausieji stovyklautojai, paukštytės ir vilkiukai, buvo apgyvendinti barake su dviaukštėmis lovomis. Kiti statėsi palapines. Faukštytes prižiūrėjo jų draugininkė p.s. Dalia Antanaitienė, o vilkiukus p.s. Jūratė Simkienė. Sios dvi jaunos vadovės su meile ir atsidavimu vedė savo mažuosius, atiduodamos jiems visą savo energiją ir sumanumą. Kada paukštytės ir vilkiukai nedalyvavodavo bendruose užsiėmimuose, sesės Dalia ir Jūratė jiems turėdavo savo programą. Jų vaikučiai pašė, lėpė, siuvinėjo, iškylo.

Skautėms geltonšlipsis vadovavo vyr. skautė Akvilė Stasiūnaitė su Dainos Beržanskaitės pagalba. Vyr. skautė Loretta Čižauskaitė vadovavo prityrusioms skautėms. Vyresniųjų skaučių vadovė buvo Pamela Sadauskienė. Skautų vadovas Algis Šimkus stovykloje davė vyčio įžodį. Stovyklos sekretore buvo skautė Lina Tamošaitytė. Visi aukščiau išvardinti broliai ir sesės sudarė stovyklos štabą. Norėję daugiau apie jų visų darbus pasakyti, bet tas užimtų per daug vietos. Taip pat reikėtų išvardinti visus kitus, kurie jiems padėjo įvykdyti užsibrėžtus planus. Visi verti padėkos, kad stovykla buvo sėkmingai pravesta.

Stovykloje skaučių įžodį davė Rita Čižauskaitė, Lidija Ramanauskaitė ir Vilija Tamošaitytė. Paukš-

tytėmis tapo Nada Dundaitė ir Kateda Žižytė. Vyresnių skaučių įžodį davė Kristina Baškytė, Nijolė Kairaitienė, Laima Muceniekaitė ir Gailė Pranckūnaitė.

Tvarkingai ir gražiai praėjo stovyklos dienos. Gal tik vieną pastabėlę galima būtų padaryti. Reikėtų daugiau pastangų daryti, kad būtų kalbama lietuviškai. Dėl to galėtų sekanti vadovybė jau iš anksto sugalvoti tinkamą strategiją.

Jieva Ariėnė

MELBOURNAS

PRANEŠIMAS

Vasario 2 d., antradienį, 7.30 val. vakare Lietuvių Namuose, Bendruomenės kambaryje šaukiamas visų organizacijų atstovų susirinkimas.

ALB Melb. Apyl. Valdyba

Brisbanės kronika

Visą spalio mėn. po šv. Mišių buvo kalbama viena rožančiaus paslaptis už Lietuvos laisvę. Paprastais sekmadieniais yra kalbama malda už Lietuvą.

Spalio 12 d. Brisbanę aplankė jos pats pirmasis lietuvių kapelionas kun. J. Tamulis iš JAV. Svečių priėmė ir pavaišino p.p. Kaciūnai, Stankūnai, Klimai ir Bagdonai. Susipažinęs su dabartinėmis darbo sąlygomis kun. Tamulis prisiminė jo vargus anais laikais. Lietuvių Namams Brisbanėje svečias paaukojo \$ 50.

Spalio 10 d. buvo aukotos šv. Mišios auto katastrofoje prieš trejus metus žuvusiam, labai daug vilčių duodančiam, jaunam lietuviui Rymantui Perminui prisiminti. Tėvams Anicetui ir Janinai Perminams labai sunku pergyventi vienišelio vaiko praradimą.

Užlaikydami savo seną tradiciją brisbaniečiai Visų Šventų dieną aplankė Nudge kapines, sugiedojo Viešpaties Angelį ir pasimeldė prie kiekvieno mirusiojo lietuvių kapo.

Lapkričio 29 d. buvo aukotos šv. Mišios už mirusius Marcelės Stasiūnaitienės vėlę keturnedėlio progą, užprašytos dukters Danutės Barton ir Eric Barton. Po Mišių Lietuvių Namuose, visiems brisbaniečiams susirinkus, buvo sukalbėtas rožančius ir buvo paruošti pietūs. Ponia Stasiūnaitienė dažnai atvykdavo į Brisbanę pabūvoti savo dukters globoje. Brisbaniečiai ją pamilo kaip savo gyventoją.

Lapkričio 22 d. buvo aukotos šv. Mišios už Sergejų Reutą, Lietuvos Nepriklausomybės kovų dalyvį ir savanorį. Mišias užprašė žmona, jau geroko amžiaus, dar vis nenusitjusi lankyti pamaldas ir giedoti chore.

Gruodžio 13 d. vaikams Eglutė suruošė Apyl. Valdyba. Susirinko apie 30 vaikų. Jaunieji Kybartai atvyko net iš Gold Coast. Kalėdų senelis - A. Perminas gražiai išdalino dovanas. Broliai Mališauskai: Darius ir Reimondas akordeonais pagrojo pora dalykėlių. Kelios mergaitės padainavo lietuvišką dainą. Eglutės iškilmes pravedė V. Musteikis. Erikas Barton tėvams gamino maistą iešminėje.

Kapelionas Kalėdų lankymo progą rinko žinias kiek lietuvių klauso Lietuviškos radijo valandėles. Paašikėjo, kad apie 75%-80%. Tik gaila, kad 4EB mūsų radijo stotis yra labai silpna, vos siekia 30 km spinduliu ir toliau gyveną lietuvių valandėles negirdi.

GERAI PSISEKUSIOS KŪCIOS

Spalio pabaigoje iniciatorės: V. Zablockienė ir J. Ruzgienė pradėjo kviešti į bendras Kūcias. Per 70 lietuvių iš Brisbanės, Aukšinio Pakraščio ir net svečių iš Anglijos susėdo prie gražiai padengtų stalių. J. Klimas "prišienavo" ir pri-

džiovino šienelio. Moterys kiekvienam padėjo po lėkštę su įvairiais Kūčių valgiais, žuvisim, silkėmis, grybais - viso dvylika valgių. Kapelionui sukalbėjus Kūčių malda, kurioje pagrindinė mintis išreikšta, kad Kūcios yra šeimos šventė, jas švenčiant bendrai mes tampame viena šeima, atskiri stalai pasidalino vienas su kitu plotkelėmis. Brisbanės Lietuvių Namai nėra erdūs, tad buvo sunku vienas kitą pasveikinti. Pavalgius, susirinkusius pasveikino Apyl. pirm. K. Bagdonas, P. Kviecinškas paskaitė progai pritaikintą žodelį, J. Ruzgys pasveikino visus Lietuviškos Radijo valandėles vardu, L. Petraitienė ir jų 3 metų sūnus pasveikino visus lietuviškai padainuodamas dainelę. V. Lorencas akordeonu pagrojo Kalėdines giesmes lietuviškai, angliškai ir vokiškai, visiems pritariant giedojimu. Ponia Zablockienė, Kūčių vakaro siela, poetiška ir jautriai papasakojo tradicijas Kūčių ir padeklamavo kapeliono kalėdinį sveikinimą - Kūčių Vakarą. Visiems bendrai sugiedojus Sveikas Jėzau gimusi, buvo įteiktos dovanos: p. Kulėšienė ir p. Ruzgienė. Ruzgienė visus nustebino pasakydama: "Aš pasidalinsiu dovaną - sau pasilieku kortelę, o pinigų \$ 100 atiduodu kapelionui, kad padidintų Lietuvių Namų patalpas. Prie Kūčių paruošimo daug prisidėjo ponios: Gudaitienė, Perminienė, Klimienė, Rudienė, Žygienė, Malinauskas ir Ruzgys. Kūcios pasibaigus buvo St. Marys bažnyčioje Bernelių Mišios, kurių metu gražiai giedojo Kalėdines ir Mišių giesmes choras, vad. K. Stankūno, vargonais palydėjo p. Laukienė. Mišioms patarnavo abiejų Mališauskiukai ir svečiai iš Anglijos, Mildos Vilkinaitienės vaikai. Jų tėvelis dabar gydytojas, kada buvo mažas, taip pat šioje bažnyčioje tarnaudavo Mišioms. Taip šiais 1981 metais Kūcios ir Kalėdos praėjo labai iškilmingai ir sėkmingai.

MIRĖ DONATAS MATULAITIS

Gruodžio 12 d. staiga mirė palyginti jaunas vyras Donatas Matulaitis. Iš vakaro jis dar buvo nuvykęs pas kelis lietuvius, su jais kalbėjosi. Vakare grįžęs namo pavalgė vakariene, pasijuto negerai, nuvežtas į ligoninę mirė. Jis sulaukė vos 55 metų. Į Australiją atvyko jaunas, čia vedė, susilaukė trijų dukrų. Buvo malonaus ir gero būdo. Kiekvienam stengėsi padėti. Jo lادتuvėms į krematoriumo koplyčią susirinko daug lietuvių ir australų, iš Melbourne atvyko sesuo p. Simankevičienė su sūnum. Sausio 10 d. St. Marys bažnyčioje buvo atšausos šv. Mišios keturnedėlio progą, užprašytos ju sesers p. Simankevičienės. Ta progą kapelionas paskaitė p. Simankevičienės padėkos laišką savo ir Donato žmonos vardu už skatlingą dalyvavimą laidotuvėse.

Šia progą norėtusi paminėti, kad brisbaniečiai labai uoliai dalyvauja lietuvių laidotuvėse. Net lietuvių vyrų svetimautės žmonos, kaip tai p. Morkūnienė savo vyrui pastatė paminklą ir kas metai metinių progą užprašo šv. Mišias. P.B.

Sydnejaus Lietuvių Klube

16 - 18 East Terrace, Bankstown NSW. Tel. 708 1414.

PRAMOGŲ TVARKARASTIS

Valgykla veikia trečiad., ketvirtad., penktad., šeštad. - nuo 6 val. p.p., sekmadieniais - nuo 1 val. p.p.

Klubo valandos: Pirmad. - trečiad. 4 val. p.p. iki 10.30 v.v.
Ketv. 4 val. p.p. iki 11 v.v., penk. 4 val. p.p. iki 12 v.v.
Šešt. 2 val. p.p. iki 1 v. ryto, sekm. 12.30 v. p.p. iki 10 v.v.

Seštadienio vakarais groja šokių kapela.

Trečiadieniais: Sachmatai

Ketvirtadieniais: 1½ "Jackpotai".

Klube tyrime daug patalpų tinkamų atšvesti gimtadienius ar sukaktuves, užsakant didesnę kiekį gėrimų bus duota nuolaidą. Tartis su Klubo vedėju.